
Obec Bohdanovce nad Trnavou

PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
BOHDANOVCE
NAD TRNAVOU
NA PROGRAM. OBDOBIE 2007–2013
S CIEĽ. HORIZONTOM DO ROKU 2015

Zostavil: Jaroslav Coplák, PhD.

Obsah

1. Úvod	4
1.1 Účel programového dokumentu	4
1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programu rozvoja obce Bohdanovce n/T	6
1.3 Východiskové dokumenty a zdroje informácií	11
1.4 Zoznam použitých skratiek	12
2. Analytická časť	13
2.1 Základná charakteristika obce	13
2.2 Súhrnná analýza situácie obce, vrátane analýzy realizovaných opatrení	13
2.2.1 Socio-ekonomická analýza regionálneho a lokálneho kontextu	13
2.2.2 História obce, pamiatky a tradície	15
2.2.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	16
2.2.4 Trh práce a sociálna situácia	19
2.2.5 Hospodárska základňa obce	20
2.2.6 Sociálne služby a komerčná vybavenosť	21
2.2.7 Kultúra a spoločenské dianie	22
2.2.8 Šport a rekreácia	23
2.2.9 Bývanie	23
2.2.10 Dopravná a technická infraštruktúra	25
2.2.11 Životné prostredie	26
2.2.12 Majetková a rozpočtová situácia obce	27
2.2.13 Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy	28
2.3 Analýza hlavných faktorov rozvoja a kľúčových disparít	30
2.3.1 SWOT analýza	30
2.3.2 GAP analýza	33
3. Strategická časť	35
3.1 Strategická vízia	35
3.2 Strategické ciele	35
4. Programová časť	37
4.1 Plány opatrení a aktivít pre kľúčové oblasti rozvojovej stratégie	37
4.2 Prioritná oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry	38
4.3 Prioritná oblasť B – Kultúra a život komunity	43
4.4 Prioritná oblasť C – Služby pre obyvateľov	48
4.5 Prioritná oblasť D – Kvalita životného prostredia	50
4.6 Prioritná oblasť E – Podpora stavebného rozvoja	53
4.7 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie	55
4.8 Časový harmonogram realizácie	55
4.9 Finančné zabezpečenie realizácie	55
4.10 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu, indikátory úspešnosti	59
4.11 Marketingová komunikácia	60

5. Prílohy

- 5.1 Vázby programového dokumentu na priority a opatrenia Programu rozvoja vidieka SR
- 5.2 Vázby akčných plánov programu rozvoja na priority a opatrenia Stratégie rozvoja Trnavského samosprávneho kraja
- 5.3 Celková schéma programu rozvoja obce Bohdanovce n/T.

1. Úvod

1.1 Účel programového dokumentu

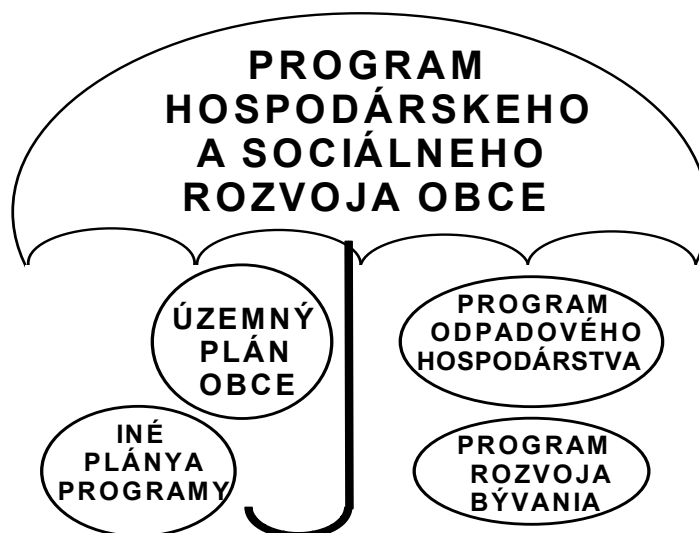
Nové úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja boli hlavným dôvodom pre spracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bohdanovce nad Trnavou (ďalej len program rozvoja).

Ďalším dôvodom bola akútna potreba komplexného rozvojového dokumentu, ktorý by pokrýval aj doposiaľ opomínané aspekty sociálneho, ekonomického rozvoja, či inštitucionálneho rozvoja. Obec doposiaľ nemala vypracovaný strategický rozvojový dokument.

Program rozvoja obce má charakter strategického, t. j. dlhodobého až strednodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickej časti programu rozvoja obce Bohdanovce n/T. sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia 2007-2013, s cieľovým horizontom predĺženým po aktualizácii do roku 2015.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Bohdanovce n/T. vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založený na iniciovaní potrebných a žiadúcich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou bude zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty (predovšetkým územný plán obce) a odvetvové

konceptie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhodobý plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný (p. kap. 6.1).

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa – aj to len v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje (resp. len jeho strategickú a programovú časť), rovnako ako aj prípadné zmeny a doplnky tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákonom č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (§ 10) v zmysle neskorších zmien podľa Zákona č. 351/2004 Z. z. nasledovne:

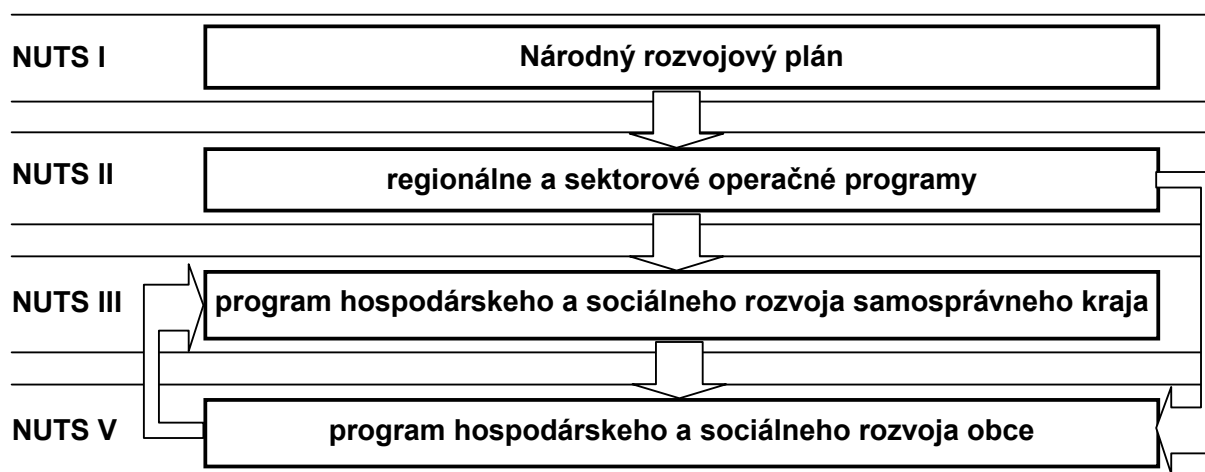
- (1) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä
  - a. analýzu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb,
  - b. úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach podľa § 3 ods. 2,
  - c. návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

Uvedený zákon zaraďuje program rozvoja obce medzi 5 programových dokumentov regionálneho rozvoja (spolu s Národným rozvojovým plánom, regionálnymi operačnými programami, sektorovými operačnými programami a programom hospodárskeho a

sociálneho rozvoja samosprávneho kraja). Na základe týchto programových dokumentov sa realizuje podpora regionálneho rozvoja zo zdrojov EÚ. Vypracovaním programu rozvoja obec splní jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie - princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Bohdanovce n/T. sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja - Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja, Programom rozvoja vidieka.

Sústava základných programových dokumentov podpory regionálneho rozvoja

1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programu rozvoja obce Bohdanovce n/T.

> Metodika

Súčasťou tohto dokumentu je stručný popis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spoluprotvorcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôsobovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté Projektovým tímom Ecocity, pri zhodnotení výsledkov viacerých výskumných projektov a využití viacerých osvedčených domácich a zahraničných metód strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 1.3). Obsah

dokumentu je v súlade s odporúčaniami metodologickej príručky Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja, podľa ktorej bola upravená aj použitá terminológia.

> Plánovací postup

V procese spracovania Programu rozvoja obce Bohdanovce n/T. bol aplikovaný prístup predstavujúci kombináciu expertnej a komunitnej metódy, ktorý spája profesionalizmus a miestne znalosti. Cieľom je, aby program rozvoja obce nebol len „názorom odborníkov“, ale aby bol zrozumiteľný i pre laikov a slúžil obci a jej obyvateľom.

Program rozvoja obce je výsledkom spolupráce:

- politickej reprezentácie obce na čele so starostom
- obyvateľov obce a ďalších kľúčových aktérov
- odborníkov poskytujúcich asistenciu a metodické vedenie v iniciačnej fáze

Spolupráca s uvedenými aktérmi sa realizovala jednak prostredníctvom priamych neformálnych rozhovorov na tému budúceho smerovania rozvoja obce a tiež vyplnením dotazníka, zameraného na diagnostiku strategickú pozíciu obce, definovanie vízie, kritických oblastí, strategických cieľov a výber konkrétnych námetov na riešenie vybraných problémov. Dotazník bol distribuovaný v počte cca 50 ks rozhodujúcim hospodárskym subjektom, predstaviteľom verejného sektora a obyvateľom, ktorí prejavili záujem o participáciu. Dotazník bol tiež zverejnený v elektronickej forme na internete. Okrem priamo oslovených subjektov bola na obecnej výveske zverejnená informácia pre občanov s výzvou k spolupráci. Hlavným partnerom pre zabezpečenie občianskej participáciu bolo vedenie obce.

Program rozvoja obce Bohdanovce n/T. v zásade tvoria tri časti:

- analytická časť (pozostáva zo situačnej analýzy a SWOT analýzy)
- strategická časť (pozostáva zo strategickú vízie a strategických cieľov)
- programová časť (pozostáva z akčných plánov s časovým harmonogramom a návrhom finančného a organizačného zabezpečenia)

Obsah a postup spracovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Prvá skupina činností zahŕňala všeobecnú analýzu situácie obce. Analytická časť má charakter komplexného profilu obce a predstavuje prehľad (audit) vnútorných zdrojov obce - prírodných, územno-technických, ľudských a finančných. Jej úlohou je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“. Analytická časť predstavuje koncentrovaný zdroj informácií o obci s možnosťou ďalšieho využitia, napríklad na prezentačné účely. Je členená podľa jednotlivých oblastí života obce, resp. funkčných subsystémov, v rámci ktorých je obsiahnutá aj analýza realizovaných aktivít a opatrení.

Informácie pre analýzy poskytla obec a využité boli aj existujúce koncepcné materiály (územný plán obce). Ďalšie informácie boli získané formou prieskumov v teréne, rozhovorov s verejnosťou a predstaviteľmi obce a z dotazníkového prieskumu. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja TTSK), Strategického plánu mesta Trnava a ďalších zdrojov uvedených v kap. 1.3.

Podobne ako pri stanovení vízií a cieľov, aj analýzy sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky - kvalitatívne hodnotenia boli uprednostnené pred kvantitou vstupných dát.

Analýzy technického vybavenia, urbanistickej štruktúry a bytového fondu sú v programe rozvoja sumarizované len v skrátenej podobe, vzhľadom k tomu, že technické detaily sú podrobnejšie popísané v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii na úrovni obce.

Okrem analýz samotnej obce bolo treba väčšiu pozornosť venovať analýzám externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami.

Ďalším krokom bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie prioritných cieľov rozvoja.

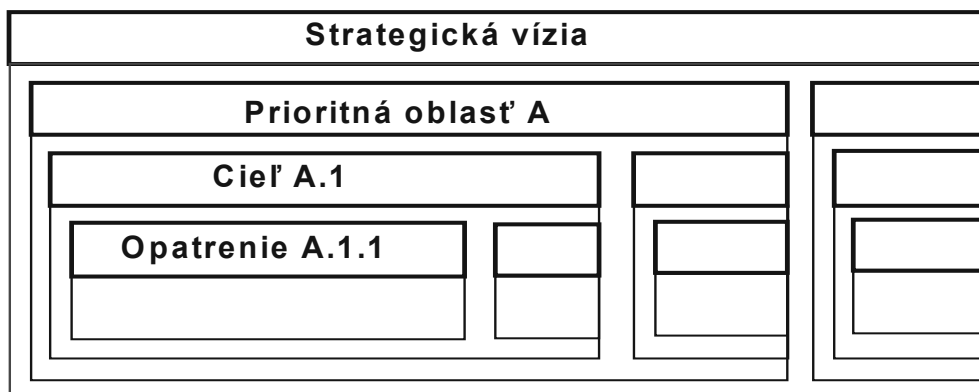
V ďalšej etape, ktorá prebiehala sčasti súbežne s analytickou fázou, sme pristúpili k definovaniu rozvojovej stratégie, pozostávajúcej zo strategickej vízie podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov.

V poslednej plánovacej etape boli špecifikované niektoré konkrétne krátkodobé kroky (akčné plány a projekty), ktoré by mali viesť k naplneniu vízie a dlhodobých zámerov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedať otázku „kde chceme byť?“, tak akčné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“.

Pri definovaní akčných plánov a projektov boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ (štrukturálnych fondov). V prílohe tejto dokumentácie je preskúmaná väzba akčných plánov na priority, opatrenia a podporované aktivity relevantných programových dokumentov.

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít zhrnutých v akčných plánoch. Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom (preto sa používa označenie „program“ a nie „plán“) zahŕňajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobejšie ciele a operatívnu časť -- opatrenia realizovateľné v kratšom období.

Princíp hierarchickej štruktúry programu rozvoja obce

Dôležitým východiskom pre spracovanie programu rozvoja obce Bohdanovce n/T. bol územný plán obce, ktorý vymedzil plochy pre rozvoj obytných a výrobných funkcií a definoval územnotechnické, architektonické a urbanistické zásady formovania priestorového usporiadania, ako aj zásady tvorby a ochrany prírody a krajiny. Územný plán obce je dostatočne aktuálny – vypracovaný bol v roku 2003, schválený v OZ v apríli 2004. Program rozvoja obce vychádzal z perspektívy rozvoja obytnej funkcie v zmysle rozvojových lokalít navrhnutých v ÚPN a ďalších zámerov, predovšetkým pokiaľ ide o rozvoj technickej infraštruktúry.

Práce na programe rozvoja sa začali v novembri 2004 z iniciatívy obce Bohdanovce n/T. Vo februári 2005 bol koncept pripravený na prerokovanie s verejnosťou a v obecnom

zastupiteľstve. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bohdanovce nad Trnavou bol v obecnom zastupiteľstve schválený dňa 25.02.2005. V roku 2007 bola do programovej časti doplnená aktivita A.4.1 Cyklotrasa Trnava-Bohdanovce-Smolenice.

Na základe ustanovenia § 18 ods. 2 Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja je nutné uviesť programové dokumenty do súladu s ustanoveniami uvedeného zákona. Obec preto v roku 2011 iniciovala obstaranie aktualizácie dokumentu.

Aktualizáciou boli vykonané nasledovné úpravy:

- úpravy štruktúry dokumentu (názvov a radenia kapitol) v súlade s § 8 ods. 4 a 5 Zákona č. 539/2008 Z. z.
- aktualizácia údajov analytickej časti – doplnenie aktuálnych demografických údajov, analýza väzieb na aktuálne strategické dokumenty rôznych hierarchických úrovní
- aktualizácia opatrení a aktivít programovej časti

Z hodnotenia aktuálnosti dokumentu vyplynulo, že nie je nutné meniť celkovú stratégiu rozvoja obce. Strategická vízia, kľúčové oblasti rozvoja a hlavné ciele, stanovené v pôvodnom dokumente, ostávajú naďalej aktuálne. Bolo však potrebné aktualizovať katalóg opatrení a aktivít – vyradiť úspešne realizované opatrenia, prípadne opatrenia hodnotené ako nerealizovateľné alebo neaktuálne, doplniť ho o nové opatrenia a aktivity, nadväzujúce na stále platné strategické ciele, prípadne modifikovať pôvodne navrhované opatrenia a aktivity.

Návrh aktualizovaného dokumentu bol pripravený na diskusiu v máji 2011. Následne bol aktualizovaný dokument schválený v obecnom zastupiteľstve uznesením č. 31/2011 zo dňa 24.6.2011.

> Udržateľný rozvoj a Miestna agenda 21

Pri formulovaní rozvojovej stratégie pre obec Bohdanovce n/T. bola ako jedna z prioritných oblastí definovaná „kvalita životného prostredia“. Okrem environmentálno-ekologickej dimenzie však komplexnejšie ponímaná koncepcia udržateľného rozvoja zahŕňa aj ekonomické a sociálne kontexty rozvoja. Tieto tri dimenzie udržateľnosti reflektujú prítomnosť troch typov tzv. kapitálu komunity:

- prírodný kapitál (prírodné zdroje, pôda, krajina)
- finančný kapitál (vyrábané tovary, nehnuteľnosti, infraštruktúra, informačné zdroje)
- ľudský/sociálny kapitál (kultúrne dedičstvo, vzdelanie, schopnosti a zdravie obyvateľov)

Cieľom je dosiahnuť rovnovážny rozvoj vo všetkých troch dimenziách a optimálne využitie uvedených zdrojov pri eliminácii ich potenciálnych vzájomných konfliktov. To napríklad znamená, že nie je efektívne sústrediť sa len na budovanie technickej infraštruktúry na úkor životného prostredia a bez investícií do vzdelania a zdravia obyvateľov.

Aplikáciu princípov udržateľného rozvoja na úrovni obcí a miest predstavuje Miestna agenda 21, ktorá je programom udržateľného rozvoja pre 21. storočie a zahŕňa komunitné aktivity pre miestnu úroveň. Tieto princípy a postupy boli tvorivo využité a rozvinuté aj pri spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bohdanovce n/T. a v následných fázach.

1.3 Východiskové dokumenty a zdroje informácií

> Vstupné informácie pre spracovanie analýz

Územný plán obce Bohdanovce n/T., 2003.

Prognostické údaje podporujúce vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obce. MVRR, 2003.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002.

Strategický plán ekonomického rozvoja mesta Trnava, 2000 (aktualizácia 2004)

Babirát, M. Bohdanovce nad Trnavou 1332-1992, Obecný úrad Bohdanovce n/T., 1993.

Obecný hasičský zbor Bohdanovce nad Trnavou 1924-2004, Obecný hasičský zbor Bohdanovce n/T., 2004.

Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku I. Veda, 1976.

> Rozvojové stratégie a sektorové politiky na regionálnej a národnej úrovni

Národný rozvojový plán Slovenskej republiky

Regionálny operačný program SR-juhozápad, 2000-2006

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja, 2003

> Metodické podklady

Metodická príručka pre vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja, 2004.

McSweeney, E. Obecné strategické plánovanie, miestny ekonomický rozvoj a facilitovanie procesu. Kanadský urbanistický inštitút, 2001.

Miestna Agenda 21 na Slovensku. Metodická príručka. Bratislava : REC, 2003.

Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Enterplan, 2002.

Zamkovský, J. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Banská Bystrica : CEPA, 2004.

Coplák, J. – Rakšányi, P. Planning Sustainable Settlements (Plánovanie udržateľných urb. štruktúr). Bratislava : STU, 2003.

Janečková, L., Vašítková, M. Marketing měst a obcí. Praha : Grada, 1999.

Bytová politika na miestnej úrovni. Metodická príručka pre miestne samosprávy. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja, 2001.

1.4 Zoznam použitých skratiek

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

MVRR – Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja

OP – operačný program

PRO – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

PRSK – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja

RRA – regionálna rozvojová agentúra

SOP – sektorový operačný program

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

TTSK – Trnavský samosprávny kraj

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

2. Analytická časť

2.1 Základná charakteristika obce

Obec Bohdanovce nad Trnavou leží v centrálnej časti Trnavskej pahorkatiny v nadmorskej výške 158 – 190 m. Odlesnený chotár sa rozprestiera v plytkej širokej doline potoka Trnávka a na plochom, sprášou pokrytom chrbte. Prevládajúcim pôdnym typom sú hnedozeme a černozeme. Územie je intenzívne poľnohospodársky obrábané.

Územie spadá do teplej klimatickej oblasti. Priemerná ročná teplota je 9-10 °C, s najvyššími priemernými teplotami v júli (20,3 °C) a najnižšími v januári (-2,2 °C). Ročný úhrn zrážok dosahuje 550-600 mm (dlhodobý priemer pre mesto Trnava je 560 mm). Prevládajúcou zložkou vetra vo všetkých ročných obdobiach je SZ vietor, ktorého podiel predstavuje takmer 25%.

Obec leží 8 km severozápadne od Trnavy, v blízkosti dôležitých dopravných koridorov nadregionálneho významu – štátnej cesty I. triedy I/51 (Trnava – Senica) a železničnej trate Trnava-Senica-Kúty. Z hľadiska administratívno-správneho členenia patrí do Trnavského kraja a okresu Trnava.

Bohdanovce nad Trnavou spadajú do kategórie malých obcí do 1000 obyvateľov, s počtom obyvateľov 1143 (k 31.12.2010). Výmera katastrálneho územia je 1042 ha. Katastrálne územie bezprostredne susedí s obcou Šelpice, s ktorou je čiastočne urbanisticky zrastená, ďalej s obcami Boleráz (k.ú. Klčovany), Dolná Krupá, Špačince a krajským mestom Trnava.

2.2 Súhrnná analýza situácie obce, vrátane analýzy realizovaných opatrení

2.2.1 Socio-ekonomická analýza regionálneho a lokálneho kontextu

Z hľadiska sídelnej štruktúry SR má obec Bohdanovce n/T. výhodnú polohu v rámci ťažiska osídlenia regionálneho až celoštátneho významu tzv. Bratislavsko-trnavskej aglomerácie a zároveň na komunikačno-sídelnej rozvojovej osi spájajúcej Trnavu so Senicou a Skalicou a s pokračovaním do Českej republiky. Tento priestor je súčasne hospodárskym ťažiskom krajiny. Okres Trnava má v rámci Trnavského kraja centrálnu polohu. Spomedzi okresov kraja má najvyšší počet obyvateľov - 127125 a má i najvyššiu hustotu osídlenia – 171,6 obyvateľov na 1 km².

Okresom prechádzajú hlavné dopravné trasy, ktoré majú celoslovenský až medzinárodný význam, smerujúce na severovýchod pozdĺž rieky Váh – diaľnica D1 a železničná trať Bratislava-Žilina-Košice, ktorá sa v úseku medzi Bratislavou a Trnavou prebudováva na prevádzkovú rýchlosť 160 km/h. Dôležité cestné a železničné trasy vedú aj v smere západ-východ (Senica-Trnava-Nitra).

Oblasť má priemyselno-poľnohospodársky charakter. V štruktúre HDP Trnavského kraja dominuje priemysel s podielom 36%. Priemysel sa koncentruje v krajskom meste. Od roku 1989 prešla hospodárska základňa mesta hlbokou reštrukturalizáciou. Najväčšie podniky zanikli alebo výrazne obmedzili výrobu (TAZ, Zornica, Drevina, cukrovar). V súčasnosti sú najväčšími ekonomickými subjektami a zamestnávateľmi v Trnave podniky so

zahraničnou majetkovou účasťou ako Sony, Skloplast, Sachs, Swedwood, Johns Manville Slovakia, ďalej novovzniknuté podniky Invensys a Boge. V posledných rokoch v Trnave expandovali obchodné reťazce, ktoré tu vybuodovali veľkokapacitné zariadenia maloobchodu (Tesco, Kaufland, Delvita).

Pokiaľ priemysel sa koncentruje predovšetkým v Trnave, ostatná časť okresu sa stále orientuje na poľnohospodársku výrobu. To súvisí aj s prevažujúcim vidieckym charakterom osídlenia okresu. Po vytvorení nových okresov Piešťany a Hlohovec odčlenením od pôvodného okresu Trnava je v dnešnom okrese jediným sídlom mestského typu mesto Trnava.

Menšie priemyselné závody sú aj v Smoleniciach (Chemolak) a Boleráze (spracovanie kukuričného škrobu). V Jaslovských Bohuniciach sa nachádza atómová elektrárňa. Odstavenie elektrárne je plánované na rok 2006.

Vo výstavbe je automobilový závod PSA Peugeot-Citroen v Trnave, čím vznikne 3500 nových pracovných príležitostí. Lokalizácia automobilového závodu v Trnave má potenciál pritiahnúť do regiónu ďalšie subdodávateľské firmy. Predpokladá sa, že lokalizáciou závodu sa mesto i širší región stanú atraktívnym i pre subdodávateľské firmy. Okrem vzniku nových pracovných miest to prinesie celkový ekonomický rozvoj v oblasti obchodu, služieb, rekreácie a zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva.

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov ekonomickej vyspelosti regiónu je cena práce. Priemerná mzda v Trnavskom kraji za 1. štvrťrok 2004 bola 15108 Sk, čo je na úrovni priemeru SR (pre porovnanie za 3. štvrťrok 2002 bola priemerná mzda v Trnavskom kraji 12545 Sk). V okrese Trnava bola v roku 2003 priemerná nominálna mzda 15608 Sk, t.j. mierne nad úrovňou priemeru SR.

Miera nezamestnanosti v Trnavskom kraji predstavovala v decembri 2002 12,99% čo je menej než celoslovenský priemer, pričom v okrese Trnava bola v auguste 2004 miera evidovanej nezamestnanosti 8,29%. V rámci Trnavského kraja ide o okres s druhou najnižšou mierou nezamestnanosti po okrese Piešťany.

Na základe koncepcie strediskovej sústavy osídlenia zo 70. rokov bola obec Bohdanovce zaradená do spádového územia strediskovej obce Boleráz. V tomto období sa uskutočnilo aj zlúčenie obcí Bohdanovce a Šelpice. Po zrušení strediskovej sústavy a opätovnom rozdelení obce však nedošlo k výraznému presmerovaniu medzisídlných vzťahov. Intenzívne sú najmä vzájomné väzby so Šelpicami, keďže obe obce zdieľajú spoločné zariadenia občianskej vybavenosti. Mierne sa posilnili väzby na Trnavu, z hľadiska dochádzky za prácou a vybavenosťou. Medzisídlné vzťahy na lokálnej úrovni determinuje cestná sieť, ktorá má tvar radiál zbiehajúcich sa do Trnavy, bez priečnych spojnic s ďalšími obcami v okolí (Dolná Krupá, Špačince, Zvončín, Košolná).

Rozvíja sa medziobecná spolupráca aj na subregionálnej úrovni. Obec Bohdanovce je členom Združenia miest a obcí - región JE Jaslovské Bohunice (ZMO), ktoré vzniklo v roku 2002 transformáciou R-ZMOS založeného v roku 1991. ZMO je nezávislým združením takmer 170 miest a obcí v okruhu 30 km od Atómovej elektrárne Jaslovské Bohunice. Združenie vytvára platformu pre vzájomnú demokratickú výmenu názorov, pomáha

členským obciam riešiť ich aktuálne problémy a prostredníctvom Regionálneho vzdelávacieho centra vykonáva poradenstvo a organizuje odborné vzdelávacie akcie v oblasti verejnej správy, miestneho a regionálneho rozvoja.

2.2.2 História obce, pamiatky a tradície

Obec s farou sa v súpisoch prvýkrát spomína v roku 1332 pod názvom Podans, v roku 1373 pod názvom Bogdanch. Vznikla koncom 12. storočia. Patrila ku kráľovským majetkom a v r. 1387 ju uhorský kráľ spolu s ďalšími 13 západoslovenskými obcami daroval Stiborovi zo Stiboríc. Po jeho smrti v r. 1434 majetky v Bohdanovciach a susedných obciach pripadli uhorskej korune. R. 1496 sa východná časť Bohdanoviec a samota Podhájčany stali majetkom hradu Ostrý Kameň. Západnú časť obce vlastnili grófi zo Svätého Jura a Pezinka, od 16. stor. panstvo Červený Kameň. Deliacou čiarou medzi majetkami oboch panstiev bola cesta vedúca stredom dediny, kostol a cintorín slúžil pre osadníkov oboch častí panstva. Ostrokamenská časť patrila Bakičovcom, Czoborovcom, Jakušicovcom, Keglevichovcom a iným. Červenokamenskú časť v 17-18. stor. často zálohovali. V roku 1543 tu malo panstvo Červený Kameň 33 rodín; 1720 mala obec mlyn a 25 daňovníkov, 1828 74 domov a 527 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom a vinohradníctvom. Vinohradníctvo bolo rozvinuté najmä v okolitých obciach (Zvončín, Košolná, Doľany). V 18. stor. tu pracoval pivovar. Z poľnohospodárskych plodín sa tradične pestovali pšenica, raž, jačmeň, ovos, konope, ľan, hrach, šošovica, kapusta, neskôr aj zemiaky a kukurica. V Bohdanovciach boli 3 mlyny – Horný, Dolný a Pažitný. K ich pohonu boli vytvorené 2 umelé korytá.

Okrem poľnohospodárstva sa časť obyvateľov zaoberala aj výrobou, obchodom a podnikaním. V roku 1930 boli v obci mlynári, kováči, obšivkár, čižmár, tehlár a stavebník.

Pred II. svetovou vojnou tu fungovali rôzne náboženské spolky a združenia, ktoré poskytovali možnosti aj pre kultúrne vyžitie. V povojnových rokoch kultúru reprezentovali ČSM, Sokol, Zväz žien, Zväzarm, Československý červený kríž, divadelné krúžky, spevokoly, združenia požiarnikov, poľovníkov.

Roľnícke strojové družstvo bolo založené v roku 1948. V roku 1956 tu bolo založené JRD III. typu, ktoré sa neskôr stalo súčasťou väčšieho hospodárskeho celku.

Od 70. rokov do roku 1990 bola k Bohdanovciam pričlenená obec Šelpice. V referende v roku 1990 občania oboch častí rozhodli o rozdelení obce na 2 samostatné samosprávne jednotky.

> Nehnutelné pamiatky

Zachovala sa tu tradičná ulicová zástavba. Z 19. storočia pochádzajú hlinené domy pod sedlovou slamenou strechou, orientované štípmi i po dĺžke na ulicu.

Významnou architektonickou a kultúrno-historickou pamiatkou je kostol, vybudovaný v 14. stor. v gotickom slohu. Najstaršou stavebnou zachovanou časťou kostola je polygonálne uzavreté presbytérium s krížovou rebrovou gotickou klenbou, v súčasnosti vo

funkcii bočnej kaplnky. Svätyňa má 5 gotických okien a zvonku je podopretá 4 pultovými piliermi. k svätyni v roku 1397 bola pristavená kostolná loď. Osemboká veža bola vybudovaná v 1. pol. 16. stor. Veža bola ukončená medenou prilbicou, svätyňu a loď pokrýval šindeľ. Po roku 1623 bol kostol po poškodení delostreleckou paľbou opravený. V roku 1939 sa uskutočnila prestavba a rozšírenie kostola. Objekt bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Historickou pamiatkou je aj neskorobaroková kaplnka sv. Jána Nepomuckého postavená v roku 1835, rekonštruovaná v roku 1969, ďalej budova fary s pamätnou doskou na čelnej fasáde, pamätník obetiam vojny, socha sv. Floriána, kamenné kríže na cintoríne, tehlový most a budova základnej školy z roku 1914.

> Archeologické nálezy

Územie obce patrí k významným archeologickým lokalitám. Našiel sa tu črepový materiál staršej i mladšej lineárnej keramiky, zlomky tabuľovitých mlynov z mladšej doby kamennej. Zdokumentované sú nálezy predmetov a keramiky železovskej skupiny a slovensko-moravskej keramiky lengyelského kruhu. Dokázaná bola i existencia sídliska zo staršej doby bronzovej s maďarovskou kultúrou, ako aj staršej a mladšej doby železnej. Z doby rímskej pochádzajú fragmenty nádob. Z neskoršej doby je známy nález polozemného obydľia, ktoré bolo pravdepodobne súčasťou germánskej osady. Nálezy keramiky a pece sú aj z čias Veľkomoravskej ríše.

> Tradície

Obec je známa svojou divadelnou tradíciou. Prvé slovenské predstavenie sa v Bohdanovciach uskutočnilo v rokoch 1876-77. Okrem detí tu hrávala mládež i dospelí. Ročne sa nacvičilo 4-5 predstavení. Tradícia ochotníckeho divadla pretrvala i roky II. svetovej vojny a obdobie po roku 1945. Po uzavretí sály Jednoty v roku 1965 sa kultúrne aktivity obmedzili. Opätovný rozvoj divadelníctva nastáva v 70. rokoch. V obci často hosťovali aj divadelníci z Trnavy a okolitých dedín. Ďalším obdobím stagnácie boli 80. roky, oživenie činnosti ochotníkov nastalo v rokoch 1990-91. Posledné predstavenie odohrali v roku 1996, odvtedy sa tradíciu ochotníckeho divadla nepodarilo obnoviť.

Obec bola známa ľudovými výšivkami a krojmi, ktoré predstavujú špecifický variant západoslovenského ľudového kroja. V súčasnosti udržiava tradície miestny folklórny spevácky súbor.

2.2.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

Analýza vývoja počtu obyvateľov za obdobie posledných 150 rokov ukazuje len veľmi pozvoľný rast až do roku 1900, nasledovaný obdobím stagnácie a mierneho poklesu v prvých desaťročiach 20. storočia. Od roku 1930 počet obyvateľov rastie, s výnimkou poklesu v období 2. svetovej vojny a kulminuje v roku 1961, keď obec dosiahla najvyšší počet obyvateľov v histórii. V tomto období sa počet obyvateľov zvýšil až o 43,5%, zo 756 na 1085. Od roku 1970 nastáva sústavný pokles až na 945 obyvateľov v roku 2001. Príčinou tohto poklesu bol silný odlev obyvateľov do Trnavy, ktorí tam nachádzali lepšie životné perspektívy a vyhliadky na získanie bytu. Podľa najnovších údajov obce sa počet

obyvateľov stabilizoval a od roku 2005 pomerne rýchlo rastie – k 31.12. 2010 mala obec 1143 obyvateľov.

Prírastky v posledných rokoch vznikajú predovšetkým vďaka pozitívnej migračnej bilancii. Od roku 2006 počet prisťahovaných každoročne niekoľkonásobne preyšuje počet odsťahovaných. Prírodný prírastok bol v rokoch 2001 - 2005 záporný, v ďalších rokoch bol však tento vývoj kompenzovaný zvýšenou pôrodnosťou. Celkovo bolo v sledovanom období 2001 - 2010 107 pôrodov a 109 úmrtí.

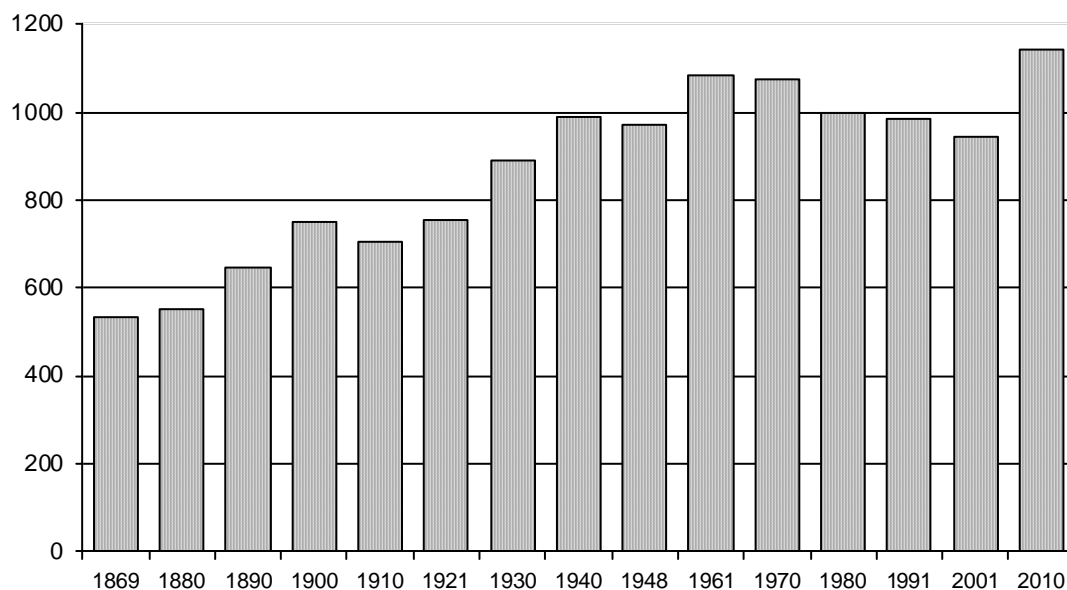
Z hľadiska prognózovania budúceho demografického vývoja má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov najnovšieho sčítania ľudu dosahuje hodnotu 64,7. Keďže až hodnoty indexu vyššie ako 100 zodpovedajú prirodzenému prírastku počtu obyvateľov, možno predpokladať pokračovanie úbytku obyvateľov prirodzenou menou. Ako dokumentuje vývoj indexu vitality za posledných 14 rokov, trend prechodu k regresnému reprodukčnému typu je stále výraznejší. Pokiaľ v roku 1991 dosahoval index hodnotu 108,45, v roku 1996 už len 83,25 a v roku 1999 poklesol až na 68,86. Index vitality je výrazne nižší než okresný priemer, ktorý podľa údajov z roku 2001 dosahoval hodnotu 96,5.

Z analýzy vyplýva, že v súčasnosti je možné zabezpečiť rast počtu obyvateľov posilnením migrácie smerom do obce. V prípade naplnenia potenciálu prisťahovania nových obyvateľov, hlavne mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k zlepšeniu demografického profilu obce a zabezpečeniu stabilnejšej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzenou menou.

Vývoj počtu obyvateľstva

Rok		Rok	
1869	533	1996	939*
1880	552	1997	941*
1890	648	1998	929*
1900	748	1999	925*
1910	706	2000	917*
1921	756	2001	945
1930	889	2003	971*
1940	989	2004	955*
1948	971	2005	977*
1961	1085	2006	1012*
1970	1074	2007	1089*
1980	998	2008	1108*
1991	986	2009	1126*
1992	997*	2010	1143*

*podľa údajov obce

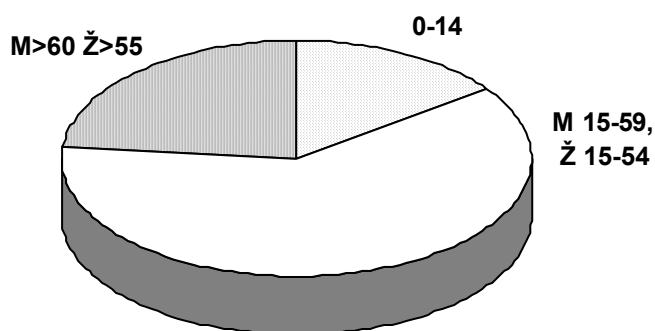
Vývoj počtu obyvateľstva (pokračovanie)**Prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva**

Rok	prihlásení	odhlásení	narodení	zosnulí
2001	29	bez údajov	10	13
2002	39	bez údajov	8	13
2003	23	bez údajov	7	8
2004	13	bez údajov	6	11
2005	43	bez údajov	10	14
2006	45	8	20	9
2007	102	16	15	12
2008	25	14	13	7
2009	53	26	10	11
2010	43	22	8	11

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	945
z toho muži	465
z toho ženy	480
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	143
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	581
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	221

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001.

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2001 tvoria 98,9% obyvateľov.

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Až 93,8% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi.

2.2.4 Trh práce a sociálna situácia

V samotnej obci je ponuka pracovných miest minimálna. V roku 1999 bolo v obci len 54 pracovných miest, z toho časť vo verejných službách (ZŠ – 5 zam., MŠ – 7 zam., obec. úrad – 4 zam.). Lokálne pracovné príležitosti sú len v PD Šelpice-Bohdanovce a v podniku Elastik so sídlom v Šelpiciach. Podnik v súčasnosti zamestnáva v chemickej výrobe 40-50 ľudí, pričom do budúcnosti počíta s ďalším miernym zvyšovaním výroby a zamestnanosti. Väčšina obyvateľov dochádza za prácou do Trnavy, kde pracuje v priemyselných podnikoch (Sony, Skloplast), v službách a maloobchode. Menšia časť obyvateľov pracuje v priemyselných podnikoch v okolitých obciach – v Bolerázi (tehelne Wienerberger, škrobáreň Slovamyl, Dr.Oetker), v Smoleniciach (Chemolak), v Jaslovských Bohuniciach (atómová elektrárňa). Podľa údajov z roku 2001 za prácou odchádzalo 326 obyvateľov, t.j. až 83% z pracujúcich obyvateľov. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou. Podľa údajov z posledného sčítania obyvateľov (r.2001) pracovalo vo verejnom sektore 158 obyvateľov obce, v súkromnom sektore 236.

K 1.1.2004 bolo v obci evidovaných 55 nezamestnaných, t.j. 11,5% ekonomicky aktívneho obyvateľstva. V čase uskutočnenia prieskumu (12.1 2005) klesol počet evidovaných nezamestnaných na 38. Z toho počtu približne polovicu tvoria dlhodobo nezamestnaní, poberajúci dávky v hmotnej núdzi (18 obyvateľov). Pre porovnanie, k 31.12.1999 bolo evidovaných 61 nezamestnaných, t.j. 12,52%. Vývoj v poslednom období teda signalizuje trend postupného poklesu nezamestnanosti.

Nezamestnanosť mierne prekračuje okresný priemer - ku koncu roku 2003 bola miera nezamestnanosti v okrese Trnava 10,79% a oproti predchádzajúcemu roku 2002 klesla o 1,31%. Ďalší pokles nezamestnanosti nastal v priebehu 1. polovice roku 2004, na 8,29%. Nárast zamestnanosti sa očakáva spustením výroby v automobilovom závode PSA Peugeot

Citroën v Trnave v roku 2006, ktorý vytvorí 3500 nových pracovných miest a v dodávateľskom parku má pribudnúť ďalších 6 – 7 tisíc pracovných miest.

Obec využíva nezamestnaných na výkon verejnoprospešných služieb. V rámci programu udržiavania pracovných návykov evidovaných nezamestnaných, v spolupráci s ÚPSVaR Trnava. Od 7.4. do 31.12.2003 sa na prácach vystriedalo 35 nezamestnaných. Išlo o výkopové práce, čistenie rigolov, výrub stromov a kríkov, kosenie trávy, výsadbu drevín, údržbu zelene, rekonštrukciu interiéru kultúrneho domu, likvidáciu skládky atď.

Z hľadiska výskytu sociálno–patologických javov je situácia priaznivá, odhliadnuc od drobných krádeží, občasných prejavov vandalizmu a poškodzovania životného prostredia.

2.2.5 Hospodárska základňa obce

Hospodárska základňa obce je nedostatočne vyvinutá a vzhľadom k počtu obyvateľov značne poddimenzovaná. Výrobné a podnikateľské aktivity zabezpečujú iba minimálny počet pracovných miest.

Obec bola tradičnou poľnohospodárskou obcou s rozvinutou rastlinnou i živočíšnou výrobou. Roľnícke strojové družstvo bolo založené v roku 1948. V roku 1956 tu bolo založené JRD III. typu, ktoré hospodáril na výmere 219 ha, do roku 1969 sa výmera zväčšila na 581 ha. V roku 1975 sa do jedného hospodárskeho celku zlúčili pod názvom JRD 1. mája roľnícke družstvá v 8 obciach (Bohdanovce, Šelpice, Trnava, Biely Kostol, Ružindol, Borová, Zvončín, Suchá n/P.). JRD sa neskôr organizačne rozčlenilo na 4 strediská, pričom hospodársky dvor v Bohdanovciach bol delimitovaný pod stredisko Šelpice. PD Šelpice-Bohdanovce v súčasnosti čelí hospodárskym problémom, čo sa premietlo do výraznej redukcie výroby, pri zrušení živočíšnej výroby. Hospodársky dvor v Bohdanovciach, pôvodne využívaný ako farma hovädzieho dobytku je v súčasnosti bez živočíšnej výroby.

Priestory hospodárskeho dvora sú využívané len minimálne pre skladové a logistické účely. Predstavujú však potenciál pre lokalizáciu výrobných a skladových funkcií, s ktorým počíta aj územný plán obce. Podmieňujúcim faktorom je vyriešenie vlastníckych vzťahov.

Rastlinnou výrobou na poľnohospodárskom pôdnom fonde v katastri obce sa zaoberá poľnohospodárske družstvo so sídlom v Šelpiciach, na menšej časti hospodári PD Dolá Krupá, SEMAT a TAPOS Trnava, Insema, s.r.o. Rybníčky.

V priebehu posledných 15 rokov vzniklo v obci niekoľko prevádzok remeselnícko-výrobných služieb - 2 stolárske dielne P. Mrva a M. Peterka, kamenárstvo J. Bičiar, kovovýroba JUDAS - Ing. Tarkoš, elektrovýroba ELVYRO - J. Trník, protipožiarna ochrana SOND-PO - bratia Hlbockí, veľkosklad kvetov DEO - V. Deák, nákladná preprava PAPO - M. Čambál, cukrárska výroba ROZÁLIA - R. Piačková. Ide o menšie prevádzky, ktoré z hľadiska zamestnanosti a príjmov pre obecný rozpočet majú len malý efekt. Vznik ďalších výrobných prevádzok v sektore remeselných služieb závisí predovšetkým od podnikateľských ambícií miestnych obyvateľov.

S územím obce bezprostredne hraničí areál chemickej výrobné firmy Elastik s.r.o., ktorý sa nachádza na k.ú. Šelpice, je však dopravne obsluhovaný výlučne cez k.ú. Bohdanovce. Územný plán obce vymedzil plochu aj v k.ú. Bohdanovce, priamo nadväzujúcu na existujúci areál v lokalite Horný mlyn. Očakávaná expanzia firmy by obohatila ekonomickú základňu obce a znamenala aj zvýšenie príjmov obecného rozpočtu. Firma v rámci dobrých vzťahov dlhodobo pomáha obci pri riešení problémov, materiálne i finančne – sponzorovaním kultúrnych a športových aktivít.

Vďaka dobrému napojeniu na dôležité dopravné koridory (cesta I. triedy, železnica) má obec potenciál prilákať aj ďalšie investície do výroby. Z tohto hľadiska má však väčšiu komparatívnu výhodu susedná obec Šelpice, ktorá môže pre výrobné funkcie ponúknuť pozemky priamo priliehajúce k diaľkovej komunikácii.

2.2.6 Sociálne služby a komerčná vybavenosť

V obci je základná škola pre 1-4. ročník. V roku 2003 ju navštevovalo 55 detí. V rámci projektu Inforek bola vytvorená špecializovaná učebňa vybavená počítačmi s pripojením na internet. Krúžky počítačovej výučby navštevujú takmer všetky deti. Škola zabezpečuje výučbu anglického jazyka a záujmovú činnosť (zdravotnícky krúžok, kurzy spoločenského tanca, príprava recitátorov). Okrem toho poriada rôzne spoločenské akcie (Mikulášske a vianočné besiedky, knižné výstavy, návštevy plavárne a centra voľného času Kalokagatia v Trnave, poznávanie prírody a okolitého regiónu atď.). Budova školy je v nevyhovujúcom technickom stave, nedisponuje telocvičňou.

Materskú školu v súčasnosti navštevuje 30 detí, kapacita zariadenia je 60 detí. Materská a základná škola spolu tvoria jeden právny subjekt. Zariadenia slúžia aj pre obyvateľov susednej obce Šelpice.

Administratívnu občiansku vybavenosť reprezentuje poštový úrad (aj pre obyvateľov Šelpíc), miestny a matričný úrad (z hľadiska matričnej agendy slúži pre spoločný obvod so Šelpicami).

V Trnave pôsobí väčší počet vzdelávacích inštitúcií poskytujúcich vzdelanie rôznych stupňov a špecializácií – je tu 19 stredných škôl a 3 vysoké školy.

Obyvateľom obce slúži zdravotné stredisko v Šelpiciach, komplexná zdravotná starostlivosť je dostupná v Trnave. Po delimitácii kompetencií na samosprávy vykonáva od roku 2004 obec opatrovateľskú službu.

V obci pôsobí dobrovoľný hasičský zbor, založený v roku 1924. Požiarna zbrojnica bola vybudovaná v roku 1950. Hasičský zbor má 25 členov-dobrovoľníkov a disponuje 2 zásahovými vozidlami.

V obci je kostol a cintorín, ktorý nedávno prešiel rozsiahlou rekonštrukciou – bolo vybudované oplotenie, betónové chodníky.

Komerčnú vybavenosť reprezentuje niekoľko prevádzok obchodu a služieb (predajňa potravín a pohostinstvo - P. Mračka, predajňa mäsiarstva a potravín - TOMAKO -

E.Korytár, Bar - Džubák). Očakávaným zvýšením počtu obyvateľov by sa v budúcnosti mohol rozšíriť trhový priestor pre vznik ďalších služieb a zariadení maloobchodu. Ako istý limit ich rozvoja sa však javí rastúca ochota obyvateľov cestovať za prácou a nákupmi mimo miesta bydliska a vznik veľkých nákupných centier na severnom okraji Trnavy, ktoré odčerpávajú potenciálny dopyt.

2.2.7 Kultúra a spoločenské dianie

Na organizácii kultúrno-spoločenských podujatí sa aktívne podieľa kultúrno-sociálna komisia pri OZ.

V obci v rokoch 1981-91 pôsobil ženský spevácky zbor pod vedením p. Jozefa Klímu. Na tradíciu nadviazal ženský folklórny súbor Žofia, založený v roku 2000. Repertoár skupiny tvoria ľudové piesne západoslovenského regiónu. Hudobný doprovod zabezpečuje hudobná skupina p. Kovera. Folklórny súbor sa každoročne podieľa na viacerých kultúrno-spoločenských akciách v Bohdanovciach n/T. a úspešne reprezentuje obec aj navonok na rozličných vystúpeniach na Slovensku i v zahraničí (v roku 2003 sa zúčastnil vystúpení na Vinotéke v Trnave, medzinárodnej vinotéke v rakúskom Gänsendorfe, na vianočnej súťaži v Boleráze, na tradičnom folklórnom festivale v Terchovej, súťaži folklórnych súborov v Špačinciach, na Smolenickom jarmoku, oslavách 1.mája na Kamennom mlyne). Folklórny súbor vystupuje v tradičných krojoch, čím prezentuje tradičné výšivkárске umenie miestneho ľudu.

V roku 2003 sa uskutočnilo viacero kultúrno-spoločenských akcií, väčšina z nich má už dlhoročné tradície: fašiangový ples, spoločensko-zábavný program Fašiangy, veľkonočné pašie, stávanie mája, oslavy Dňa matiek, jesenné posedenie pre dôchodcov, koštovka miestnych vín spojená s katarínskou zábavou, vianočné koledy.

Je tu kultúrny dom, nedávno čiastočne rekonštruovaný (rekonštrukcia interiérového vybavenia, výmena podlahy). Priestory kultúrneho domu sa využívajú pre akcie občanov, zábavy, plesy a bály (silvestrovský bál, rómske zábavy), spoločné cvičenia aerobiku. V minulosti sa v kultúrnom dome uskutočnili výstavy výšiviek a ľudových krojov, spolu s výstavou ovocia a zeleniny miestnych pestovateľov.

Obecná knižnica sa nachádza v priestoroch bývalej školskej družiny. Pre verejnosť je otvorená 2x do týždňa. Eviduje 2509 zväzkov a 50 zapísaných čitateľov. Obec každoročne vyčleňuje prostriedky na obnovu knižného fondu.

V obci chýbajú priestory pre klubovú činnosť, stretávanie mládeže a dôchodcov.

K spoločenskému daniu prispieva aj dobrovoľný hasičský zbor, založený v roku 1924. Je organizátorom rôznych kultúrno-spoločenských podujatí ako sú oslavy Dňa požiarikov, majálesy pod lipkami, vatra k výročiu SNP, ukážky požiarnej techniky a zbrojnice v rámci osláv Dňa detí, aktivity pri spoločenských a cirkevných slávnostiach, spoločenské plesy.

V obci pôsobí združenie poľovníkov Jarabica. Okrem poľovnej činnosti a starostlivosti o zver sa zaoberá aj ochranou životného prostredia. V roku 2003 z grantu udeleného

nadáciou Ekopolis na zveľaďovanie životného prostredia realizovalo výsadbu 200 sadeníc stromov. V minulosti združenie obhospodarovalo aj rybník.

Spolkovú činnosť v obci ďalej reprezentuje Miestny spolok Červeného kríža, ktorý má 110 členov. Organizuje pravidelné odbery krvi a v spolupráci so ZŠ vedie hliadku mladých zdravotníkov. Na kultúrno-spoločenskom dianí sa podieľa aj Spotrebné družstvo COOP Jednota (spoluorganizuje akciu ku dňu dôchodcov).

Cirkev zohrávala v minulosti v spoločenskom a kultúrnom živote obce dôležitú úlohu. V súčasnosti, ako vyplynulo z dotazníkových prieskumov, obyvatelia pomerne negatívne vnímajú prístup miestneho farára, ako aj úroveň bohoslužieb a cirkevných obradov.

2.2.8 Šport a rekreácia

V obci je vybudovaný športový areál, daný do užívania v roku 1976. Areál futbalového ihriska má vybudované osvetlenie, tribúny a objekty telovýchovného zázemia.

Organizovaný šport má v obci dlhú tradíciu. V roku 1930 vznikol miestny futbalový oddiel, ktorý neskôr vystupoval pod názvom TJ Družstevník Bohdanovce. Futbalový oddiel dosiahol najväčší úspech v ligovom roku 1975/76, keď sa stal víťazom okresnej súťaže a postúpil do krajskej súťaže. V súčasnosti vystupuje futbalový oddiel pod názvom TJ Elastik Bohdanovce. Na jeho činnosť sponzorsky prispieva firma Elastik s.r.o. V súčasnosti združuje TJ mužstvá vo všetkých vekových kategóriách – žiaci, dorastenci, A mužstvo. Väčšina hráčov pochádza z Bohdanoviec, časť je zo Šelpíc a iných obcí.

V obci bol v minulosti činný aj stolnotenisový oddiel, ktorý vznikol v rokoch 1979/80.

V 50. rokoch bolo na hranici k.ú. Boleráz a k.ú. Bohdanovce vybudované športové letisko Zväzarmu, využívané pre bezmotorové lietanie.

V obci nie je vybudované žiadne rekreačné zariadenie nadmiestneho významu. Vzhľadom k blízkosti krajského mesta sa tu však rozvinuli špecifické formy koncotýždňovej rekreácie, najmä chalupárenie a záhradkárčenie. Pre účely chalupárenia sa využíva starší bytový fond, menej vhodný na trvalé bývanie. Pri potoku Trnávka sa nachádzajú 2 záhradkárske kolónie (v lokalitách Kapustnice a Pažiť).

2.2.9 Bývanie

Obec Bohdanovce n/T. v štruktúre osídlenia plní primárne obytnú funkciu. Obytné budovy tvoria väčšinu stavebného fondu. V staršej zástavbe prevláda kontinuálna ulicová zástavba, novšiu zástavbu tvoria izolované rodinné domy. Zástavba je zväčša jednopodlažná, dvojpodlažné objekty sa vyskytujú v menšom počte. V obci sa nachádza bytový dom so 4 bytovými jednotkami. V súčasnosti je vo výstavbe nájomný bytový dom s celkovou podlahovou plochou 571 m² s 8 bytovými jednotkami.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,31, čo približne zodpovedá priemeru SR. Značný je podiel neobývaných bytov - 18,2 %. To je dôsledkom

nevyhovujúceho stavebno-technického stavu časti bytového fondu a jeho prestarnutosti. Časť pôvodných obytných domov sa využíva na rekreačné účely.

V posledných rokoch bol v obci zaznamenaný zvýšený záujem o stavebné pozemky na výstavbu rodinných domov. V roku 2003 bolo vydaných 10 stavebných povolení, z toho 7 na výstavbu nových rodinných domov a 3 na rekonštrukciu rodinných domov.

Územný plán obce vymedzil dostatočné rozvojové plochy pre rozvoj obytnej funkcie. Sú rozmiestnené rovnomerne po okrajoch obce, časť z nich zužitkováva nadmerné záhrady v zastavanom území. Ide o 12 lokalít, z toho 2 výhľadové, s celkovou plochou 33,11 ha a kapacitou (bez výhľadových plôch) 223 rodinných domov a 24 bytových jednotiek v bytových domoch. Pri predpokladanej obľožnosti 2,5 obyvateľa na 1 byt je možné uvažovať s potenciálnym prírastkom až 617 obyvateľov, pričom kalkulácia ÚPN uvádza dvojnásobne vyšší potenciálny prírastok, ktorý však nemožno považovať za reálny.

V budúcnosti by mali pokračovať trendy znižovania priemerného počtu členov domácnosti a uvoľňovania existujúceho bytového fondu na rekreačné využitie, prípadne podnikateľské účely. To znamená, že kapacita existujúceho bytového fondu sa bude znižovať.

Počet domov a bytov

domy spolu	346
trvale obývané domy	284
z toho rodinné domy	282
neobývané domy	62
byty spolu	351
trvale obývané byty spolu	287
z toho v rodinných domoch	282
neobývané byty spolu	64

Štandard bytov a úroveň bývania

priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt	3,31
priemerný počet m ² obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt	75,50
priemerný počet obytných miestností na 1 trvale obývaný byt	3,99
priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 obytnú miestnosť	0,83
priemerný počet m ² obytnej plochy na osobu	22,8
podiel trvale obývaných bytov s 3+ obytnými miestnosťami	90,2%
podiel trvale obývaných bytov vybavených ústredným kúrením	79,4%
podiel trvale obývaných bytov vybavených kúpeľňou alebo sprch. kútom	93,4%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Vznik väčšieho počtu pracovných miest v Trnave vyvolá migračné pohyby v podobe prílevu nových obyvateľov do Trnavy i okolitých obcí. Mnohé vidiecke obce budú môcť ponúknuť vyššiu kvalitu bývania v pokojnom prostredí s možnosťou bývania v rodinných domoch. Podmienkou je vybudovaná základná infraštruktúra a dobré dopravné spojenie.

Je predpoklad, že tieto lokality budú obsadzovať stredné a vyššie príjmové skupiny, kým ľudia s nižšími príjmami budú preferovať sídliskové byty v Trnave.

2.2.10 Dopravná a technická infraštruktúra

> Doprava

Obec Bohdanovce má veľmi výhodnú polohu voči hlavným dopravným koridorom nadregionálneho významu - ceste I. triedy č. I/51 Trnava-Senica-Hodonín a paralelnej železničnej trati č.116 (Trnava-Senica-Kúty). Oba dopravné koridory sú vedené v bezprostrednej blízkosti obce.

Na nadradenú cestnú sieť je obec napojená prostredníctvom štátnej cesty III. triedy (III/05129). Jej prieťah zastavaným územím obce v dĺžke asi 1,5 km tvorí zároveň hlavnú obslužnú komunikáciu. Ostatné miestne komunikácie predstavujú len kratšie úseky ulíc ústiach na obslužnú komunikáciu. V zastavanom území je niekoľko menších spevnených plôch, využívaných ako odstavňé a manipulačné plochy.

Niektoré úseky komunikácií v dôsledku zvýšeného zaťaženia nákladnou dopravou vyžadujú rekonštrukciu, predovšetkým na úseku od výrobného areálu firmy Elastik po zastavané územie Bohdanoviec, vrátane objektu horného mosta ponad potok Trnávka.

Chodníky pre peších sú vybudované len v niektorých úsekoch pozdĺž hlavnej komunikácie (prieťah cesty III. triedy), často však v nevyhovujúcej šírke a kvalite. Hoci intenzita dopravy na tejto komunikácii je nízka, vzhľadom k jej šírkovým parametrom existuje riziko kolízií motorizovanej a pešej dopravy. Vybudovanie chodníkov by súčasne zvýšilo estetickú kvalitu verejných priestorov.

Verejnú osobnú dopravu zabezpečuje autobusová linka spájajúca obec s okresným mestom a ďalšími obcami na trase cesty I/51. Linku v pracovných dňoch obsluhovalo 20 párov spojov, v poslednom období však SAD Trnava počet spojov prechádzajúcich obcou výrazne zredukovala. Ďalšie spoje premávajú z neďalekej autobusovej zastávky v Šelpiciach. Obyvatelia využívajú aj vlakovú osobnú dopravu na trati Trnava-Senica so zastávkou v Šelpiciach, ktorá je v pešej dostupnosti z väčšej časti zastavaného územia Bohdanoviec. Spojenie s okresným mestom zabezpečuje 9 párov vlakových súprav.

Napriek trendu vzostupu podielu individuálnej automobilovej dopravy pri ceste do zamestnania v posledných rokoch je udržanie dostatočného počtu spojov (pri prijateľných cenách za dopravu) dôležité hlavne pre nižšie príjmové skupiny, deti a študentov dochádzajúcich za vzdelaním a obyvateľov, ktorí nevlastnia osobný automobil.

> Technická infraštruktúra

Inžinierske siete pre zásobovanie pitnou vodou a odvádzanie odpadových vôd sú čiastočne vybudované. Celá obec je napojená na skupinový vodovod Dobrá Voda - Trnava. Miestne rozvody pitnej vody sú vybudované vo všetkých uliciach. Vodovod je v správe vodárenskej spoločnosti TAVOS, a.s. Piešťany.

Kanalizácia v obci je sčasti vybudovaná. V súčasnosti je vybudovaných a prevádzkovaných 2632 m stokových sietí, 683 m výtlačného potrubia, čerpacia a prečerpávacía stanica. Kanalizácia je napojená na tlakový zberač Boleráz-Trnava. Celkové náklady preinvestované na výstavbe obecnej kanalizácie boli 10,8 mil. Sk, z toho 6,3 mil. tvorili vlastné zdroje obce. Podľa projektovej dokumentácie je potrebné dobudovať ešte 2916 m stokových sietí,

721 m výtlačného potrubia a 3 čerpace stanice. Predpokladá sa, že dostavba kanalizácie bude financovaná čiastočne z fondov EÚ – ISPA, Kohézny fond a sčasti zo štátnych grantov a obecných zdrojov.

Obec je plne plynofikovaná. Miestne strednotlakové rozvody sú zásobované z vysokotlakovej prípojky pre Trnavský cukrovar.

Pokiaľ ide o zásobovanie elektrickou energiou, z prieskumu medzi obyvateľmi vyplynul problém kolísania napätia v sieti, ktoré spôsobuje problémy pri prevádzke elektrospotrebičov.

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako pomerne vysokú v porovnaní s inými obcami rovnakej veľkostnej kategórie. Po dobudovaní kanalizácie bude mať obec veľmi dobré vyhliadky pre ďalší rozvoj.

2.2.11 Životné prostredie

Z hľadiska čistoty ovzdušia nepatrí územie Trnavského kraja k zafaženým oblastiam. Znečistenie menšieho rozsahu produkujú najmä priemyselné podniky v Trnave (cukrovar), vzhľadom k prevládajúcim severozápadným vetrom je intenzita transportu znečistenia z priemyselných závodov Trnavy nízka.

Územie katastra je odlesnené s minimálnym podielom funkčnej zelene a intenzívne poľnohospodársky obrábané. Viac ako 87% výmery všetkých plôch v katastri tvorí orná pôda. Podiel ekologicky pozitívnych plôch (zeleň, trvalé kultúry, vodné plochy) je minimálny a nie je schopný zabezpečiť ekologickú stabilitu územia. V dôsledku hospodárenia na rozsiahlych pôdnych celkoch sa prejavuje nepriaznivý vplyv veternej erózie. Znehodnocuje úrodnosť pôdy, ohrozuje jaré výsevy a zafažuje prostredie zvýšenou prašnosťou.

Zeleň sa nachádza najmä v zastavanom území obce v podobe stromoradií pozdĺž ciest, vyhradenej zelene (cintorín). Okrem ekologického a hygienického významu reprezentuje historické a krajinárske hodnoty lipová aleja, s exemplármi starými až 200-300 rokov, lemujúca vstup do kostola. Sprievodná zeleň a brehová vegetácia toku Trnávka bola po realizácii vodohospodárskych úprav značne redukovaná.

V rámci ozdravenia životného prostredia sa začalo s výsadbou 3800 ks listnatých drevín a okrasných kríkov.

Po vybudovaní čistiarní odpadových vôd z priemyselných závodov (škrobárne Boleráz, Chemolak Smolenice) na hornom toku potoka Trnávka a jeho prítokoch sa výrazne znížila miera anorganického znečistenia a kvalita vody sa zlepšila. Znížilo sa aj znečistenie spôsobené poľnohospodárskou výrobou najmä vďaka redukcii živočíšnej výroby a obmedzeniu používania pesticídov a iných ochranných chemických látok. Znečistenie vody kalom a splachom z poľnohospodárskej pôdy sa prejavuje hlavne po vyšších zrážkových úhrnoch.

Lokálnemu znečisteniu vôd sa účinne predchádza postupným realizovaním splaškovej kanalizácie.

Okrem veternej erózie sa v menšej miere prejavuje aj vodná erózia, najmä na pôdach s vyššou energiou reliéfu. V obci nie je vybudovaný, resp. nie je dostatočne udržiavaný systém rigolov a drenáží, preto pri nadmerných zrážkach je problémom odvádzanie dažďovej vody.

Obec vyvíja aktivity na zlepšenie kvality životného prostredia likvidáciou skládok odpadu. V lokalite Panšula na brehu toku Trnávka sa nachádzala nelegálna skládka odpadu, ktorá bola v roku 2003 rekultivovaná. Odvoz komunálneho odpadu zabezpečuje spoločnosť A.S.A. Trnava na skládku v lokalite Trnava-Zavar. V obci je zavedený separovaný zber druhotných surovín. Zber sa uskutočňuje v rôznych formách, prostredníctvom kontajnerov na jednotlivé zložky odpadu (sklo, papier, textílie) a skládky kovového odpadu. V pravidelných termínoch sa organizuje zber PET fliaš a akumulátorov. Zber starého papiera organizuje základná škola.

2.2.12 Majetková a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa výrazne mení financovanie obcí. Reforma sa realizuje prostredníctvom 4 právnych noriem s účinnosťou od 1.1.2005. Znamená prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu, na financovanie kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém delby prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria bol nahradený systémom 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov:

- počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upraveného veľkostným koeficientom s hodnotami od 0,25 do 2,53 (váha 32%)
- počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci (váha 23%)
- počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení (váha 40%)
- počet obyvateľov v dôchodkovom veku (váha 5%)

Podľa predbežného prepočtu by pri aplikácii nových pravidiel prerozdelenia mali príjmy obecného rozpočtu proti súčasnému stavu ostať v nezmenenej výške.

Súčasne boli zrušené štátne dotácie pre výkon samosprávnych funkcií pre obce do 3000 obyvateľov (cieľom tohto opatrenia je zrejme podporiť zlučovanie malých obcí). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Niektoré dane sa rušia, pričom obec sa bude môcť rozhodnúť, či jednotlivé miestne dane bude (alebo nebude) na svojom území vyberať. Obce ďalej získavajú výrazne vyššie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

V roku 2003 hospodárila obec Bohdanovce n/T. s vyrovnaným rozpočtom. Plnenie príjmov (bez započítania prostriedkov zo ŠFRB) bolo na úrovni 97,09%, čerpanie výdavkov – 88,2%. Väčšina výdavkov za rok 2003 bola vynaložená na zabezpečovanie verejnoprospešných služieb. Kapitálové výdavky boli použité na viaceré investičné akcie –

likvidáciu skládky, výstavbu kanalizačných prípojok, projekt dokumentácie na nájomné byty, rozšírenie cesty a ďalšie. V upravenom rozpočte na rok 2004 tvorí podiel kapitálových výdavkov 57,9%.

V štruktúre príjmov upraveného rozpočtu na rok 2004 majú rozhodujúci podiel transfery na školstvo a sociálne veci, ktoré tvoria 25% rozpočtových príjmov. Podielové dane (dane z príjmu fyzických a právnických osôb) tvoria 10% príjmov. Špecifickým príjmom rozpočtu je daň za umiestnenie jadrového zariadenia (AE Jaslovské Bohunice).

Dôležitým ukazovateľom vitality hospodárstva obce je pomer vlastných zdrojov (daň z nehnuteľností, miestne poplatky, príjmy z predaja a prenájmu majetku) k cudzím zdrojom (transfery zo štátneho rozpočtu). Tento ukazovateľ je 31 : 69 v prospech cudzích zdrojov. V prípade započítania mimoriadnych príjmov zo ŠFRB by bol podiel cudzích zdrojov ešte vyšší.

Z uvedenej analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje obmedzený priestor pre financovanie rozvojových zámerov verejnoprospešného charakteru. Je preto potrebné hľadať aj externé zdroje - súkromné investície, granty a príspevky z podporných programov.

Obec v k.ú Bohdanovce vlastní niekoľko pozemkov. Z nich sa s výstavbou bytov počíta na pozemku (parc. č. 229/1) v lokalite Panšula. Ostatné pozemky v obecnom vlastníctve sa nachádzajú zväčša mimo zastavaného územia a mimo lokalít vytypovaných územným plánom obce pre stavebný rozvoj. Obec vlastní 0,43% podiel akcií vo vodárenskej spoločnosti TAVOS a.s. Piešťany, ktorá vznikla transformáciou Západoslovenských vodární a kanalizácií.

2.2.13 Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 7 členov. Obecné zastupiteľstvo sa schádza spravidla 1x za 2 mesiace.

Pri OZ pracujú štyri odborné komisie:

- finančná komisia
- stavebná komisia
- kultúrno-sociálna komisia
- komisia verejného poriadku

Činnosť obecného úradu administratívne zabezpečujú 2 zamestnanci.

Pre vykonávanie prenesených kompetencií na úseku územného plánovania a stavebného konania bol na základe dohody 39 obcí okresu Trnava v roku 2003 zriadený spoločný stavebný úrad v Trnave.

Obec v poslednom období zavádza nové plánovacie aktivity. Obecné zastupiteľstvo pre rok 2004 po prvý raz pripravilo rozvojový plán, kde definuje nasledovné hlavné úlohy a rozvojové zámery:

- dovrieť práce na územnom pláne obce schválením v obecnom zastupiteľstve
- pripraviť Panšulu na výstavbu – vykonať prekládku VN, vypracovať štúdiu možnej zástavby
- uchádzať sa o financovanie dobudovania kanalizácie zo štátnych zdrojov a fondov EÚ
- vybudovať zostávajúce kanalizačné prípojky v ulici k Elastiku
- projektová príprava výstavby cesty a infraštruktúry a vlastnícke vysporiadanie na pozemkoch pri ihrisku
- príprava realizácie prístavby kuchyne pri kultúrnom dome, vyriešiť vlastnícke vzťahy
- plynofikácia priestorov hasičskej zbrojnice
- výmena podlahovej krytiny v kultúrnom dome a údržba objektu
- budovanie miestnych komunikácií

V budúcnosti by ročné rozvojové plány mohli byť priamo naviazané na stratégiu rozvoja obce aby plnili funkciu jej operačných plánov.

Komunikácia s obyvateľmi sa uskutočňuje prostredníctvom obecného rozhlasu a tlačeného občasníka s aktuálnymi informáciami. Občasník má rozsah 1 obojstranného listu a je vydávaný podľa potreby 3-4x ročne a distribuovaný do všetkých domácností.

Celkovo možno prácu miestnej samosprávy hodnotiť pozitívne, predovšetkým jej zodpovedný a plánovitý prístup k rozvoju obce.

2.3 Analýza hlavných faktorov rozvoja a kľúčových disparít

Analýza hlavných faktorov rozvoja a kľúčových disparít vychádza zo záverov kvalitatívnych analýz – SWOT analýzy a GAP analýzy. V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. **rozvojový potenciál**, kľúčové disparity, t.j. **limity rozvoja územia** sú výstupom GAP analýzy a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze.

2.3.1 SWOT analýza

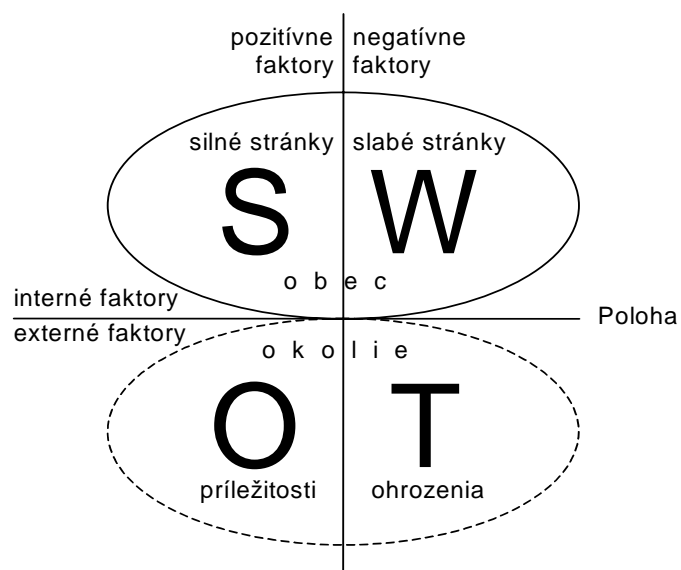
SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zúžitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

SWOT analýza obce Bohdanovce n/T. obsahuje vybrané relevantné odpovede z dotazníkového prieskumu, ktorého sa zúčastnili obyvatelia a zástupcovia miestnych ekonomických subjektov. Výstupy prieskumu boli v ďalšej etape doplnené o objektívne zistené faktory a kvantifikované prostredníctvom bodového systému.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy**Analýza interného prostredia obce****Silné stránky (S)**

S1 priame napojenie na dôležité dopravné koridory	5
S2 dostatočná obsluha obce verejnou hromadnou dopravou	4
S3 poloha zastavaného územia mimo hlavnej cestnej trasy	4
S4 pokojné vidiecke prostredie bez výskytu nežiadúcich sociálnych javov	4
S5 folklórne a ochotnícke tradície	4
S6 dobrá spolupráca s miestnymi podnikateľskými subjektami a ich ochota napomáhať rozvoju obce	4
S7 bohatý kultúrno-spoločenský život	3
S8 pomerne nízky počet nezamestnaných	3
S9 aktívny, koncepčný a zodpovedný prístup miestnej samosprávy k celkovému rozvoju obce	2
S10 spolupráca a deľba funkcií medzi obcami Šelpice a Bohdanovce	2
S11 starostlivosť o vzhľad obce	2
S12 udržanie futbalovej tradície	1

Slabé stránky (W)

W1 slabá hospodárska základňa obce	4
W2 nedobudovaná kanalizácia	4
W3 nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva	4
W4 chýbajúce pracovné príležitosti v obci	3
W5 nízka ekologická stabilita územia	2
W6 nevyhovujúci stavebno-technický stav staršej zástavby	2
W7 klesajúci záujem obyvateľov o dianie v obci	2
W8 prístup miestneho farára k obyvateľom a úroveň cirkevných obradov	2
W9 chýbajúce alebo nevyhovujúce chodníky	1

Analýza externého prostredia obce**Príležitosti (O)**

O1 výhodná poloha v bezprostrednej blízkosti Trnavy	5
O2 očakávaný ekonomický rozvoj Trnavy po zahájení výroby v závode PSA	5
O3 potenciál prisťahovania nových obyvateľov	5
O4 trend klesajúcej miery nezamestnanosti v obci a predpoklad dynamizácie tohto trendu v budúcnosti	4
O5 tendencia vzniku a rozvoja miestnych výrobných prevádzok	3
O6 dostatok vhodných plôch pre výstavbu rodinných domov	3
O7 dostupnosť širokého spektra vyššej vybavenosti v Trnave	3
O8 aktivity regionálneho združenia miest a obcí	2
O9 predpoklad koncepčného územného a stavebného rozvoja uskutočňovaného na základe aktuálneho ÚPN obce	2
O10 možnosť získania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov na rozvojové projekty	2

Ohrozenia (T)

T1 konkurencia ďalších obcí v okolí Trnavy v úsilí o pritiahnutie nových obyvateľov	4
T2 opustenie vidieckeho štýlu života a postupný zánik tradícií	4
T3 prílev obyvateľov bez vzťahu k obci a miestnej komunite	3
T4 nedostatok detí pre udržanie ZŠ a MŠ v obci	3

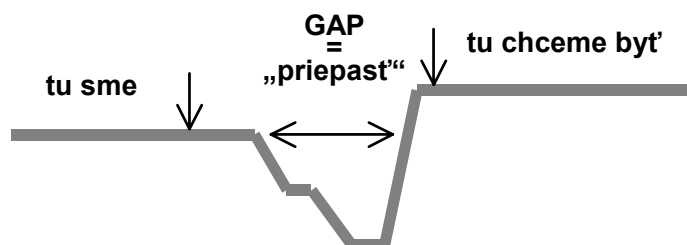

T5 ďalšie zvyšovanie intenzity kamiónovej dopravy cez obec v súvislosti s rozvojom logistických prevádzok	2
T6 pokles príjmov obce po zavedení nových rozpočtových pravidiel	2
T7 redukcia verejnej dopravy	2
T8 obmedzené možnosti získania prostriedkov zo štrukturálnych fondov	1

2.3.2 GAP analýza

GAP analýza definuje vzťah medzi súčasným stavom a strategickou víziou. Umožňuje lepšie si uvedomiť, čo treba urobiť preto, aby sa vízia stala realitou. GAP analýza je teda pomenovaním problémov, na riešenie ktorých sa treba zamerať. Pomáha definovať konkrétne projekty, aktivity a opatrenia, ktoré sú predmetom nasledujúcej kapitoly.

Princíp GAP analýzy

Problémy vyžadujúce riešenie:

– v oblasti základnej infraštruktúry:

- kanalizácia v obci nie je dobudovaná
- budova základnej školy je v nevyhovujúcom technickom stave
- chodníky v obci nie sú vybudované alebo nemajú vyhovujúce technické parametre

– v oblasti kultúry a života komunity:

- zaniká tradícia ochotníckeho divadla
- nedarí sa obnoviť participáciu cirkvi na verejnom a kultúrnom živote obce
- znižuje sa záujem obyvateľov o dianie v obci
- mladí majú v obci málo príležitostí pre trávenie voľného času

– v oblasti služieb pre obyvateľov:

- ekonomická základňa obce je slabá – v obci by malo byť viac podnikateľských aktivít
- ponuka služieb je obmedzená
- obyvatelia by mali mať možnosť prístupu na internet z verejného miesta

– v oblasti životného prostredia:

- ekologické povedomie obyvateľov je pomerne nízke
- chotár obce je odlesnený, chýba zeleň

– v oblasti stavebného rozvoja:

- slabšie príjmové skupiny a mladé rodiny majú malú šancu získať v obci bývanie

3. Strategická časť

3.1 Strategická vízia

Predmetom strategickej vízie je zodpovedanie otázky „ako by obec mala vyzeráť v budúcnosti“. Nasledujúca vízia vyplynula z analýzy SWOT a sú v nej priamo zakomponované aj prania a predstavy obyvateľov, ktorí sa pokúsili odpovedať uvedenú otázku. V rámci aplikovanej metodiky predstavuje strategická vízia ekvivalent **globálneho cieľa**.

Stratégia rozvoja obce Bohdanovce n/T. stavia predovšetkým na zhodnotení silných stránok a maximálnom využití príležitostí, vzhľadom k tomu, že problémy a potenciálne ohrozenia nepovažujeme za mimoriadne kritické. Rozvoj obce sa bude orientovať najmä na rozvoj obytnej funkcie, čo vyplýva z očakávaní pokračujúceho prílevu nových obyvateľov do obce. Súčasne sa bude úsilie sústreďovať na zachovanie a oživovanie tradičných hodnôt a koloritu vidieckeho prostredia.

Vízia obce Bohdanovce nad Trnavou:

„Naše Bohdanovce chcú byť obcou so zachovaným vidieckym štýlom života a živými folklórnymi a ochotníckymi tradíciami. Chcú sa stať pokojným a atraktívnym miestom na bývanie a naplno využiť očakávaný ekonomický boom Trnavy pre spokojnosť a prosperitu svojich obyvateľov.“

3.2 Strategické ciele

Strategické ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú špecifické – t.j. sú viazané na 5 vytypovaných prioritných oblastí – investície do základnej infraštruktúry (A), kultúra a život komunity (B), služby pre obyvateľov (C), kvalita životného prostredia (D), podpora výstavby a súkromných investícií (E). Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

Prioritná oblasť **A – Investície do základnej infraštruktúry**

- A.1 napojenie všetkých domácností na kanalizačný systém
- A.2 investície do občianskej vybavenosti
- A.3 zlepšenie kvality verejných priestranstiev a dopravnej infraštruktúry
- A.4 podpora nemotorovej dopravy

Prioritná oblasť **B – Kultúra a život komunity**

- B.1 oživenie tradície ochotníckeho divadla
- B.2 interkomunitné výmenné styky v kultúrnej a spoločenskej oblasti

- B.3 priestory pre klubové aktivity
- B.4 záujem obyvateľov o dianie v obci
- B.5 oživenie duchovného života
- B.6 prezentácia tradícií

Prioritná oblasť C – Služby pre obyvateľov

- C.1 rozšírenie sociálnych služieb pre obyvateľov
- C.2 možnosť výhodného stravovania pre obyvateľov
- C.3 verejne prístupný internet
- C.4 rozšírenie komerčných služieb pre obyvateľov

Prioritná oblasť D – Kvalita životného prostredia

- D.1 viac zelene v chotári
- D.2 ekologicky uvedomelí občania
- D.3 ochrana pred zrážkovými vodami

Prioritná oblasť E – Podpora stavebného rozvoja

- E.1 zvýšenie počtu obyvateľov na 1200 do roku 2013
- E.2 usporiadané vlastnícke vzťahy

4. Programová časť

4.1 Plány opatrení a aktivít pre prioritné oblasti rozvojovej stratégie

Pre každú kľúčovú oblasť je zostavený tzv. akčný plán, ktorý tvorí súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu globálnych a strategických cieľov obce Bohdanovce n/T. Akčné plány dodávajú dlhodobejšie a abstraktnejšie ponímanej stratégii vízií žiadúci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je približne 3 – 5 rokov, s výnimkou aktivít permanentného charakteru. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Akčné plány obsahujú prvky operatívnej úrovne rôzneho druhu:

- aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- opatrenia – sú špecifické aktivity zamerané zvyčajne na elimináciu negatívneho javu alebo problému
- projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každému projektu/aktivite/opatreniu je pripojená charakteristika (v podobe skrátených projektových fišov), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- stručný opis
- odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie jedného alebo viacerých strategických cieľov (väzba na cieľ)
- určenie zodpovedného subjektu (organizačného garanta) a spolupracujúcich subjektov
- približné obdobie realizácie
- špecifikáciu potrebných postupových krokov (čiastkových aktivít/opatrení) podmieňujúcich realizáciu - len v prípade rozsiahlejších projektov
- stanovenie spôsobu financovania
- odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom alebo plánom financovania)
- indikátory úspešnosti – v podobe merateľných kvantitatívnych ukazovateľov – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase

Na základe rámcových projektov, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, sa následne pripravujú podrobné projekty so žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v zmysle požiadaviek riadiacich orgánov príslušných operačných programov (stanovených v programových doplnkoch operačných programov).

Z hodnotenia plnenia akčných plánov v rokoch 2006 – 2010 vyplynulo, že boli čiastočne alebo úplne realizované viaceré kľúčové projekty, prípadne sú nerelevantné, preto boli z akčných plánov pri aktualizácii PHSR vyradené:

- B.4.3 Súťaž o najvýstavnějšíe záhradkárské produkty dopestované v obci
- B.6.1 Výstavy tradičných umeleckých a remeselných výrobkov
- C.1.1 Vybudovanie prístavby kultúrneho domu
- E.2.1 Výstavba 2 nájomných bytových domov
- E.3.1 Vytvorenie internetovej stránky obce

Ďalej boli doplnené nové aktivity, opatrenia, projekty:

- A.2.2 Výstavba telocvične pre základnú školu
- A.2.4 Vybudovanie fitnesscentra
- A.3.3 Vytvorenie / zveľadenie námestia
- C.1.1 Sociálne byty
- C.1.2 Systém podporných služieb pre seniorov a znevýhodnené skupiny
- C.4.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu
- E.2.1 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov v záhradkárskej osade

Modifikovaný bol aj obsah projektov B.3.1, B.3.2, B.5.1, C.2.1, C.3.1, D.1.1, D.2.1, D.3.1.

4.2 Prioritná oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Od kvality technickej infraštruktúry závisí aj kvalita bývania a jeho komfort. Jednou z hlavných priorít je dobudovanie kanalizácie (A.1.1). Po zlepšení stavu infraštruktúry možno očakávať aj zvýšenie atraktivity obce, ktoré by sa malo prejavíť prílevom investícií do stavebného rozvoja.

Na rekonštrukciu a budovanie miestnych komunikácií, chodníkov, verejných priestranstiev sa orientujú projekty A.3.1 A.3.2.

Do tejto prioritnej oblasti sú zaradené aj zámery investícií do občianskych budov (A.2.1, A.2.2, A.2.3, A.2.4).

A.1.1 Dobudovanie kanalizácie

Dobudovanie obecnej kanalizácie podľa projektovej dokumentácie z r. 1995 predpokladá vybudovanie 2916 m gravitačných stokových sietí, 721 m výtlačného potrubia a 3 prečerpávacie stanice odpadových vôd.

- > **Väzba na cieľ:** A.1 Napojenie všetkých domácností na kanalizačný systém
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** TAVOS Piešťany a.s.
- > **Náklady:** 700 tis. €
- > **Financovanie:** Environmentálny fond, eurofondy, obec
- > **Obdobie realizácie:** 2005-2015 (podľa etáp)

A.1.2 Opatrenia pre zabezpečenie napojenia domácností na kanalizáciu

Efektivita investície do výstavby kanalizačného systému závisí od počtu napojených domácností. Nemenej významným dôvodom je imperatív ochrany životného prostredia. Cieľom opatrení je, aby sa na kanalizáciu napojili všetky domácnosti a tiež eliminovať prípady nelegálneho napojenia na kanalizáciu bez kontrolnej šachty. Uvedený cieľ sa bude realizovať prostredníctvom viacerých opatrení:

1. v rámci celoobecnej osvetovo-informačnej kampane „Chránime prostredie, v ktorom žijeme“ (aktivita D.2.1)

2. prostredníctvom upozornení a sankcií konkrétnym domácnostiam

- > **Väzba na cieľ:** A.1 Napojenie všetkých domácností na kanalizačný systém
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** –
- > **Náklady:** prevádzkové náklady
- > **Financovanie:** –
- > **Obdobie realizácie:** 2011 --
- > **Kritérium úspešnosti:** napojenie aspoň 90% domácností

A.2.1 Rekonštrukcia budovy základnej školy

Rekonštrukcia odstráni hygienické a prevádzkové nedostatky a zníži náklady na vykurovanie. Projekt zahŕňa viacero stavebných prác, s možnosťou rozdelenia do viacerých etáp:

- výmena pôvodných okien za plastové so zateplením
- rekonštrukcia podláh a interiérovej maľby
- > **Väzba na cieľ:** A.2 Investície do občianskej vybavenosti
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** základná škola
- > **Náklady:** 120 tis. €
- > **Financovanie:** obec, Ekofond
- > **Obdobie realizácie:** 2011-2013

A.2.2 Výstavba telocvične pre základnú školu

Zvýšenie kvality výučby telovýchovných predmetov napomôže výstavba krytej telocvične v areáli základnej školy.

- > **Väzba na cieľ:** A.2 Investície do občianskej vybavenosti
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** --
- > **Náklady:** 700 tis. €
- > **Financovanie:** obec, eur. fondy, dotácie zo ŠR
- > **Obdobie realizácie:** výhľad

A.2.3 Dobudovanie telovýchovného areálu

V rámci projektu sa uskutoční rekonštrukcia existujúceho areálu. Vybavenie areálu sa doplní o viacúčelové ihrisko a detské ihrisko.

- > **Väzba na cieľ:** A.2 Investície do občianskej vybavenosti
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** telovýchovná jednota
- > **Náklady:** 200 tis. €
- > **Financovanie:** obec, eur. fondy
- > **Obdobie realizácie:** 2011-2013

A.2.4 Vybudovanie fitnesscentra

Na podporu telovýchovných aktivít pre širšiu verejnosť bude vybudované fitnesscentrum so saunou.

- > **Väzba na cieľ:** A.2 Investície do občianskej vybavenosti
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:**
- > **Náklady:** 150 tis. €
- > **Financovanie:** dotácie, obec
- > **Obdobie realizácie:** 2011-2015

A.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Projekt počíta s etapovou rekonštrukciou niektorých miestnych komunikácií v celkovej dĺžke cca 2 km. Kritický je najmä úsek od firmy Elastik po zastavané územie obce Bohdanovce n/T., vrátane mostnej konštrukcie a ulice Tehelná, Majerská.

- > **Väzba na cieľ:** A.3 Zlepšenie kvality verejných priestranstiev a dopravnej infraštruktúry
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** –
- > **Náklady:** 1 mil. €
- > **Financovanie:** obec (eur. fondy)
- > **Obdobie realizácie:** 2011-2015 (podľa etáp)

A.3.2 Vybudovanie/rekonštrukcia chodníkov

Výstavba chodníkov sa týka hlavne centrálnej časti obce s pokračovaním pozdĺž prieťahu cesty III. triedy, ako aj pozdĺž miestnych komunikácií (v celkovej dĺžke cca 3 km). Vybudovanie chodníkov zvýši bezpečnosť, komfort miestnych obyvateľov a prinesie i zvýšenie estetickej kvality verejných priestorov.

- > **Väzba na cieľ:** A.3 Zlepšenie kvality verejných priestranstiev a dopravnej infraštruktúry
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** –
- > **Náklady:** 700 tis. €
- > **Financovanie:** obec (eur. fondy)

> **Obdobie realizácie:** 2011-2015

A.3.3 Vytvorenie / zveľadenie námestia

Revitalizovaný bude hlavný uzlový priestor obce – vytvoria sa oddychové priestory s atraktívnou dlažbou, doplnené prvkami drobnej architektúry, revitalizuje sa existujúca zeleň a dosadí nová zeleň, zriadi sa detské ihrisko.

> **Väzba na cieľ:** A.3 Zlepšenie kvality verejných priestranstiev a dopravnej infraštruktúry

> **Garant:** obec

> **Spolupráca:** –

> **Náklady:** 300 tis. €

> **Financovanie:** obec (eur. fondy)

> **Obdobie realizácie:** 2011 - 2015

A.4.1 Cyklotrasa Trnava – Bohdanovce - Smolenice

Cyklotrasa spájajúca mesto Trnava s rekreačným zázemím bude vybudovaná ako samostatný chodník oddelený od motorovej dopravy.

> **Väzba na cieľ:** A.4 Podpora nemotorovej dopravy

> **Garant:** obce a mestá

> **Spolupráca:** –

> **Náklady:**

> **Financovanie:** eur. fondy

> **Obdobie realizácie:** 2011 - 2015

4.3 Prioritná oblasť B – Kultúra a život komunity

Obec Bohdanovce n/T. bola známa svojimi ľudovými a umeleckými tradíciami. Aktivity prioritnej oblasti B majú pomôcť podporiť kultúrny a spoločenský život a vzkriesiť tradície.

Z hľadiska revitalizácie tradícií je kľúčové znovuzaloženie ochotníckeho súboru, ktorý stratil kontinuitu len nedávno, v 90. rokoch. Ostatné tradície a remeslá zanikli dávnejšie, je však vhodné pripomenúť ich obyvateľom obce či návštevníkom formou výstav (B.6.1).

Z analýz vyplynulo, že v poslednom období rastie pasivita obyvateľov obce. Záujem širšej verejnosti o dianie v obci je možné vzbudiť skôr „hravými“ formami, pri aplikovaní prvku súťaživosti – ako navrhujú aktivity B.4.1-B.4.4.

K obohateniu spoločenského života by prispela aj intenzívnejšia spolupráca a výmenné styky s inými obcami, pričom je možné nadviazať na aktivity, ktoré v tejto oblasti vyvíjali telovýchovná jednota, folklórny súbor a základná škola (aktivity B.2.1-B.2.3).

Je tiež potrebné zohľadňovať špecifické potreby rôznych skupín obyvateľov z hľadiska veku – mládeže a dôchodcov. Intenzifikáciu spoločenských kontaktov pre tieto skupiny majú zabezpečiť aktivity náležiacie k cieľu B.3 .

B.1.1 Znovuzaloženie ochotníckeho súboru

Ochotnícke divadlo malo v obci dlhú tradíciu a významne formovalo spoločenské a kultúrne dianie. Je preto žiadúce urobiť kroky na obnovu jeho činnosti.

> Postup realizácie:

- osloviť bývalých členov súboru
- získať nadšencov ochotného prevziať vedenie súboru (spomedzi členov súboru)
- spolupracovať so základnou školou pri výchove mladých ochotníkov (v rámci záujmových krúžkov)

> Väzba na cieľ: B.1 Oživenie tradície ochotníckeho divadla

> Garant: kultúrno-sociálna komisia

> Spolupráca: základná škola

> Náklady: –

> Financovanie: obec

> Obdobie realizácie: 2011-n

B.2.1 Hosťovanie partnerských folklórnych/ochotníckych súborov v obci

Kontakty miestneho folklórneho súboru Žofia na ďalšie folklórne súbory by sa mohli využiť pri organizovaní výmenných pobytov a vystúpení, čo by prinieslo aj spestrenie ponuky kultúrnych podujatí v obci. Po znovuzaložení ochotníckeho súboru by bolo vhodné nadviazať partnerskú spoluprácu s podobnými súbormi v okolí i súbormi zahraničných Slovákov v Rumunsku, Srbsku.

- > **Väzba na cieľ:** B.2 Interkomunitné výmenné styky v kultúrnej a spoločenskej oblasti
- > **Garant:** kultúrno-sociálna komisia
- > **Spolupráca:** obec
- > **Náklady:** –
- > **Financovanie:** obec, dotácie
- > **Obdobie realizácie:** 2011-2015

B.2.2 Nadviazanie/obnovenie družby s rovnomennými obcami na Slovensku

Aktivita má nadviazať na niekdajšiu spoluprácu miestnej telovýchovnej jednoty s obcou Šarišské Bohdanovce (okr. Prešov), resp. tamojším športovým klubom. Cieľom je, aby sa spolupráca prejavila aj v ďalších oblastiach života – predovšetkým na úrovni kultúrnych a spoločenských stykov, ako aj v polohe spolupráce miestnej samosprávy. Zvážiť možnosť oslovenia aj ďalšej obce s rovnomenným názvom – Bohdanovce v okrese Košice-okolie.

- > **Väzba na cieľ:** B.2 Interkomunitné výmenné styky v kultúrnej a spoločenskej oblasti
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** telovýchovná jednota
- > **Náklady:** –
- > **Financovanie:** –
- > **Obdobie realizácie:** 2011-2015

B.2.3 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce

Okrem spolupráce so slovenskými obcami môžu život občanov obce obohatiť výmenné styky so zahraničnými obcami. Vzhľadom k polohe Bohdanoviec n/T. na tranzitnej trase do ČR, pripadá do úvahy spolupráca s moravskými obcami. Vo väzbe na plánovanú spoluprácu ochotníckych súborov je vhodné usilovať sa o nadviazanie spolupráce s komunitami zahraničných Slovákov v Rumunsku a Srbsku.

- > **Väzba na cieľ:** B.2 Interkomunitné výmenné styky v kultúrnej a spoločenskej oblasti
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** kultúrno-sociálna komisia, základná škola
- > **Náklady:** –
- > **Financovanie:** obec, dotácie
- > **Obdobie realizácie:** 2011-n

B.3.1 Rozvíjanie činnosti Juniorklubu

Obec bude podporovať činnosť Juniorklubu a zabezpečí primerané priestory pre jeho činnosť (klubovňa s možnosťou kombinácie s doplnkovými aktivitami, napr. posilňovňa).

- > **Väzba na cieľ:** B.3 Priestory pre klubové aktivity
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** Juniorklub
- > **Náklady:** –
- > **Financovanie:** obec
- > **Obdobie realizácie:** 2011–

B.3.2 Rozvíjanie činnosti Seniorklubu

Obec bude podporovať činnosť Seniorklubu a zabezpečí primerané priestory pre jeho činnosť.

- > **Väzba na cieľ:** B.3 Priestory pre klubové aktivity
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** Seniorklub
- > **Náklady:** –
- > **Financovanie:** obec
- > **Obdobie realizácie:** 2011–

B.4.1 Súťaž o najzaujímavejšiu fotografiu (obce, udalostí v obci)

Súťažiteľ budú fotografie obce, spoločenských udalostí i životných situácií obyvateľov. Fotografie zapojené do súťaže budú vystavené v priestoroch obecného úradu, prípadne na exteriérovej vývesnej tabuli. Možnosť zapojenia obyvateľov do hlasovania.

- > **Väzba na cieľ:** B.4 Záujem obyvateľov o dianie v obci
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** –
- > **Náklady:** –
- > **Financovanie:** obec
- > **Obdobie realizácie:** 2011-15

B.4.2 Súťaž o najkrajšie upravenú predzáhradku

Potenciálny prínos súťaže zahŕňa zlepšenie vzhľadu obce a súčasne zvýšenie záujmu obyvateľov o dianie v obci. Odporúča sa uskutočniť zároveň s akciou „jarné/jesenné upratovanie“.

Vyhlásenie súťaže v obecnom rozhlase, verejné vyhlásenie výsledkov, odmeny pre víťazov.

- > **Väzba na cieľ:** B.4 Záujem obyvateľov o dianie v obci
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** –
- > **Náklady:** investičné náklady, prípadne dotácia stravného
- > **Financovanie:** obec
- > **Obdobie realizácie:** 2011-15

B.4.3 Súťaž o najvýstavnejšie záhradkárské produkty dopestované v obci

Aktivita má oživiť tradíciu súťaží spojených s výstavou ovocia a zeleniny. Konanie súťaže: každoročne v jesenných mesiacoch. Možnosť spojenia so súťažou v aranžovaní plodov.

- > **Väzba na cieľ:** B.4 Záujem obyvateľov o dianie v obci
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** záhradkári
- > **Náklady:** –
- > **Financovanie:** –
- > **Obdobie realizácie:** 2005-n

B.5.1 Spolupráca s farnosťou rímskokatolíckej cirkvi

Spolupráca sa predpokladá formou participácie cirkvi na kultúrnom a spoločenskom živote v obci, recipročne sa obec bude spolupodieľať na obnove kostola (výmena strešnej krytiny, obnova fasády)

> **Väzba na cieľ:** B.5 Oživenie duchovného života

> **Garant:** obec

> **Spolupráca:** farnosť r.k. cirkvi, obyvatelia

> **Náklady:** –

> **Financovanie:** cirkev, obec

> **Obdobie realizácie:** 2012-15

4.4 Prioritná oblasť C – Služby pre obyvateľov

Prioritná oblasť C zahŕňa aktivity v oblasti komerčných i sociálnych služieb. Aktivity, ktoré sa týkajú rozšírenia sociálnych služieb pre obyvateľov sú viazané na cieľ C.1. Sú základom komunitného plánu sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní.

Charakter nekomerčných služieb majú aj aktivity viazané na cieľ C.2 a C.3. Vzhľadom k veľkostnej kategórii obce a blízkosti Trnavy je trhový priestor pre vznik nových komerčných služieb obmedzený. Napriek tomu je však možné podporiť vznik nových prevádzok použitím motivačných nástrojov.

C.1.1 Sociálne byty

Obec vybuduje malometrážne byty (napr. nadstavbou požiarnej zbrojnice), ktoré bude poskytovať na prenájom obyvateľom obce podľa stanovených kritérií. Vhodné je vyčleniť aspoň 1 rezervný byt pre krátkodobé pobyty obyvateľov v krízových situáciách.

- > **Väzba na cieľ:** C.1 Rozšírenie sociálnych služieb pre obyvateľov
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** –
- > **Náklady:**
- > **Financovanie:** obec, ŠFRB
- > **Obdobie realizácie:** 2012-2013

C.1.2 Systém podporných služieb pre seniorov a znevýhodnené skupiny

Obec v spolupráci so sociálnou komisiou, s pomocou členov senior klubu, junior klubu zavedie poskytovanie sociálnych služieb – napr. donášku stravy s možnosťou prispievania na stravu pre seniorov s najnižším dôchodkom, opatrovateľskú starostlivosť, poskytovanie poradenstva. Pred zavedením nových služieb je potrebné uskutočniť prieskum záujmu a monitoring uskutočňovať aj počas poskytovania služby.

- > **Väzba na cieľ:** C.1 Rozšírenie sociálnych služieb pre obyvateľov
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** sociálna komisia, senior klub, junior klub
- > **Náklady:**
- > **Financovanie:** obec
- > **Obdobie realizácie:** 2011-2015

C.2.1 Prevádzka obecnej kuchyne s jedálňou

Priestory pre kuchyňu, vrátane jedálenského kúta, budú lokalizované v rámci prístavby kultúrneho domu. Zariadenie bude poskytovať služby záujemcov o stravovanie, ako aj možnosti občerstvenia pri rôznych kultúrno-spoločenských a súkromných akciách.

> **Väzba na cieľ:** C.2 Možnosť výhodného stravovania pre obyvateľov

> **Garant:** obec

> **Spolupráca:** –

> **Náklady:** investičné náklady, (prípadne dotácia stravného)

> **Financovanie:** obec

> **Obdobie realizácie:** 2011-2015

C.3.1 Knižnica s verejným internetom

V novovybudovaných priestoroch prístavby kultúrneho domu bude prevádzkovaná knižnica s možnosťou využitia verejne prístupného internetového pripojenia.

> **Väzba na cieľ:** C.3 Verejne prístupný internet

> **Garant:** obec

> **Spolupráca:** –

> **Náklady:**

> **Financovanie:** obec (eur. fondy)

> **Obdobie realizácie:** 2011

C.4.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu

Zavedie sa systém motivácie občanov obce na začatie podnikania v segmente služieb a maloobchodu (napr. obchody s potravinami), najmä takých prevádzok, ktoré majú súčasne potenciál podporiť rozvoj. Ako nástroje motivácie do úvahy pripadajú: krátkodobé úľavy na dani z nehnuteľností, oslovenie potenciálnych podnikateľov z radov miestnych občanov a pod.

> **Väzba na cieľ:** C.4 Rozšírenie komerčných služieb pre obyvateľov

> **Garant:** obec

> **Spolupráca:** –

> **Náklady:**

> **Financovanie:** obec

> **Obdobie realizácie:** priebežne

4.5 Prioritná oblasť D – Kvalita životného prostredia

Kvalita životného prostredia je dôležitým faktorom atraktívnosti obce z hľadiska obytných a rekreačných funkcií. Okrem praktických činností na zlepšenie stavu životného prostredia (ako výsadba drevín – D.1.1, odvádzanie zrážkových vôd – D.3.1) sa počíta aj s uskutočnením osvetovej kampane „Chráňme prostredie, v ktorom žijeme“ (D.2.1). Dôležitá je tiež priama participácia obyvateľov na zlepšovaní životného prostredia, v zmysle projektu D.2.2.

D.1.1 Výsadba a revitalizácia zelene v chotári

Pre zvýšenie ekologickej stability územia je potrebné obnoviť pôvodnú štruktúru krajiny – rozčleniť hony ornej pôdy na menšie plochy výsadbou roztratenej zelene a stromoradií pozdĺž bývalých poľných ciest. V prvej etape sa predpokladá revitalizácia lokality Dolina výsadbou novej zelene. Viac zelene bude mať okrem ekologického prínosu aj pozitívny efekt na estetiku krajiny a zníži nepriaznivé vplyvy prevládajúcich severných vetrov. Realizácia projektu je podmienená súhlasom vlastníkov pôdy.

Revitalizácia lokality Dolina výsadbou novej zelene

- > **Väzba na cieľ:** D.1 Viac zelene v chotári
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** poľovnícke združenie, vlastníci pôdy, podnikatelia
- > **Náklady:** 100 tis. € (1. etapa)
- > **Financovanie:** obec, grantové zdroje, súkromné zdroje
- > **Obdobie realizácie:** 2011-2015

D.1.2 Pozemkové úpravy

Pri plánovaní a realizácii pozemkových úprav je potrebné vymedzenie 20 m širokých pásov pozdĺž poľných ciest a v koridoroch ďalších línií navrhovaných v Krajinnoekologickom pláne ako prvkov MÚSES. Súčasťou pozemkových úprav je aj zmena usporiadania pozemkového členenia umožňujúca ich hospodárnejšie využitie.

- > **Väzba na cieľ:** D.1 Viac zelene v chotári
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** vlastníci pôdy, Ministerstvo pôdohospodárstva SR
- > **Náklady:**
- > **Financovanie:** eur. fondy

> **Obdobie realizácie:** 2012-2015

D.2.1 Podnecovanie informovanosti a zainteresovanosti občanov v téme „Chráňme prostredie, v ktorom žijeme“

Obec bude prostredníctvom rôznych informačných zdrojov (obecný rozhlas, webstránka, letáky, akcie) sprostredkovať posolstvo obyvateľom ako sa správať ku svojmu okoliu, k životnému prostrediu s ohľadom na základné princípy udržateľného rozvoja. Žiadúce je zapojenie všetkých vekových skupín, nevyhnutná je preto práca s deťmi od školského veku.

> **Väzba na cieľ:** D.2 Ekologicky uvedomelí občania

> **Garant:** obec

> **Spolupráca:** Juniorklub

> **Náklady:** –

> **Financovanie:** –

> **Obdobie realizácie:** 2006-n

D.2.2 Akcia jarné/jesenné upratovanie

Aktivita je pokračovaním každoročne organizovaných akcií. Obec zabezpečí kontajnery na odpad. Odpad po vyseparovaní a vytriedení bude uložený na legítimne skládky. Na podporu akcie bude uskutočniť aj informačnú kampaň prostredníctvom miestnych médií (obecný rozhlas, webstránka) prípadne prostredníctvom informačného letáku (aktivita D.2.1). Pre zvýšenie motivácie obyvateľov sa v nadväznosti odporúča usporiadať „súťaž o najkrajšie upravenú predzáhradku“ (aktivita B.4.2).

> **Väzba na cieľ:** D.2 Ekologicky uvedomelí občania

> **Garant:** obec

> **Spolupráca:** –

> **Náklady:** –

> **Financovanie:** obec

> **Obdobie realizácie:** 2011-n

> **Kritérium úspešnosti:** zapojenie aspoň 30% domácností

D.3.1 Dobudovanie/rekonštrukcia systému rigolov a odvodnení

Odvodňovacie rigoly v obci sú v mnohých úsekoch zanesené alebo zastavané a preto celý systém neplní určenú funkciu. V obci je viacero kritických miest, kde sa po výdatnejších zrážkach hromadí voda a ohrozuje stavebné konštrukcie a majetok občanov. Okrem čistenia a úprav existujúcich rigolov sa predpokladá aj budovanie nových odvodňovacích systémov.

- > **Väzba na cieľ:** D.3 ochrana pred zrážkovými vodami
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** evidovaní nezamestnaní (ÚPSVaR)
- > **Náklady:** 20 tis. €
- > **Financovanie:** obec, dotácie
- > **Obdobie realizácie:** 2011-2015

4.6 Prioritná oblasť E – Podpora stavebného rozvoja

V nasledujúcich rokoch sa predpokladá nárast záujmu o bývanie v obci a tento trend bude podporovať ekonomický rozvoj Trnavy a okolitého regiónu. Trh v tejto oblasti zrejme nebude potrebné stimulovať špecifickými opatreniami, je však žiadúce vytvoriť priaznivé podmienky pre rozvoj obytnej výstavby. Prvý dôležitý krok bol učený vypracovaním a schválením územného plánu, ktorý vymedzil kapacitne dostatočné plochy pre výstavbu. Obec ďalej môže za spoluúčasti vlastníkov pozemkov a individuálnych investorov prispieť k výstavbe inžinierskych sietí a obslužných komunikácií v nových stavebných lokalitách (projekty E.1.2, E.1.3), napomáhať pri usporiadaní vlastníckych vzťahov v týchto i ďalších lokalitách (záhradkárska osada E.2.1).

E.1.1 Otvorenie nových stavebných lokalít

Projekt zahŕňa aktivity na začatie výstavby v nových lokalitách stanovených v ÚPN obce. Rozvojové zámery na pozemkoch, ktoré nie sú vo vlastníctve obce, musia byť dohodnuté s vlastníkmi pozemkov (výstavba verejných komunikácií, inžinierskych sietí). Pre efektívnejšie využitie plôch bude v niektorých častiach potrebné vykonať pozemkové úpravy – rozčlenenie/zlučovanie pozemkov, reparceláciu.

Orientovať sa na spolufinancovanie dotknutých občanov

- > **Väzba na cieľ:** E.1 Zvýšenie počtu obyvateľov na 1200 do roku 2015
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** vlastníci pozemkov
- > **Náklady:** –
- > **Financovanie:** obec, dotknutí občania
- > **Obdobie realizácie:** 2011-2015

E.1.2 Výstavba inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách

S finančnou spoluúčasťou vlastníkov pozemkov a individuálnych investorov sa vybudujú základné inžinierske siete (vodovod, elektrina, prípadne plynovod) v lokalitách vymedzených v ÚPN obce.

- > **Väzba na cieľ:** E.1 Zvýšenie počtu obyvateľov na 1200 do roku 2015
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** vlastníci pozemkov, individuálni investori
- > **Náklady:**
- > **Financovanie:** obec, súkromné zdroje, (eur. fondy / dotácie)
- > **Obdobie realizácie:** 2006-2015

E.1.3 Výstavba obslužných komunikácií v nových stavebných lokalitách

S finančnou spoluúčasťou vlastníkov pozemkov a individuálnych investorov sa vybudujú obslužné komunikácie v lokalitách vymedzených v ÚPN obce.

- > **Väzba na cieľ:** E.1 Zvýšenie počtu obyvateľov na 1200 do roku 2015
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** vlastníci pozemkov, individuálni investori
- > **Náklady:**
- > **Financovanie:** obec, súkromné zdroje, (eur. fondy / dotácie)
- > **Obdobie realizácie:** 2006-2015

E.2.1 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov v záhradkárskej osade

Neusporiadané vlastnícke vzťahy, ktoré limitujú možnosti využitia záhradkárskej osady, budú v spolupráci s vlastníkmi pozemkov vysporiadané.

- > **Väzba na cieľ:** E.2 Usporiadané vlastnícke vzťahy
- > **Garant:** obec
- > **Spolupráca:** vlastníci pozemkov
- > **Náklady:**
- > **Financovanie:** obec
- > **Obdobie realizácie:** 2011-12

4.7 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych rámcových projektov v podobe akčných plánov je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii. V ďalšej fáze je potrebné sformovať organizačné štruktúry zabezpečujúce realizáciu cieľov. Takouto organizačnou štruktúrou môže byť napríklad špeciálna pracovná skupina. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Úlohou pracovnej skupiny nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšina projektov je obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

- Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých aktivít, opatrení, projektov je definovaná v akčných plánoch pre jednotlivé kľúčové oblasti stratégie, kde je pre každý projekt stanovený subjekt zodpovedný za realizáciu, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec, resp. iné organizačné zložky správy obce.

> Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných regionálnych štruktúr – krajského samosprávneho orgánu a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja sa odporúča oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ. Tieto projekty by mali byť zaradené do pravidelne aktualizovanej prílohy Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja, ktorá má charakter zosobníka projektov obcí.

4.8 Časový harmonogram realizácie

Pre jednotlivé aktivity, opatrenia a projekty sú definované približné obdobia realizácie v rámci projektových fišov (akčných plánov). Časový harmonogram realizácie rozlišuje 3 obdobia:

- I. sled (do roku 2013)
- II. sled (2014 – 2015)
- výhľad (po roku 2015)

4.9 Finančné zabezpečenie realizácie

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu.

Pre jednotlivé aktivity, opatrenia a projekty sú v akčných plánoch definované subjekty, ktoré ich budú financovať, ako aj odhadované náklady (pokiaľ ich bolo možné špecifikovať). Okrem toho pre vybrané kľúčové projekty, ktoré budú mať hlavný dopad na rozvoj obce a predpokladá sa ich kofinancovanie zo štrukturálnych fondov EÚ, bude pripravený podrobnejší rozpis nákladov v podobe finančnej tabuľky, vyhotovenej podľa metodologickej príručky MVRP. Vzhľadom k tomu, že v aktuálnej fáze nie je možné výšku nákladov presne určiť (s výnimkou projektov, pre ktoré boli spracované štúdie uskutočniteľnosti), bude finančná tabuľka vyplnená dodatočne, vo fáze rozpracovania daného projektu a príprave žiadosti o finančný príspevok.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bohdanovce n/T., budú v zásade pochádzať z troch zdrojov:

- verejné zdroje (obecný rozpočet, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

> Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Situácia sa ďalej výrazne zhoršila v dôsledku poklesu výberu dane z príjmov FO a PO. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Väčšina štátnych fondov bola zrušená; jediným fondom poskytujúcim aspoň limitovanú nenávratnú finančnú pomoc pre investičné projekty obcí je Štátny fond rozvoja bývania. Z neho môžu obce pri výstavbe obecných nájomných bytov podľa stanovených kritérií. Od roku 2006 sa obnovili možnosti získania grantov na projekty zamerané na zlepšenie kvality životného prostredia z Environmentálneho fondu. Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných Trnavským samosprávnym krajom.

> Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

> Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

Vzhľadom k tomu, že obec Bohdanovce n/T. nebola Rozhodnutím ministra výstavby a regionálneho rozvoja č. 3/2007 zo dňa 6.6.2007 definovaná ako kohézny ani inovačný pól rastu, nemôže sa priamo uchádzať o finančné prostriedky prostredníctvom uvedených operačných programov. Obce mimo pólov rastu sa budú môcť uchádzať o prostriedky z Európskeho poľnohospodárskeho a garančného fondu (EAGGF) prostredníctvom Programu rozvoja vidieka SR 2007-2013. Na obce ako oprávnených žiadateľov sa vzťahuje os 3, podporujúca projekty obnovy a rozvoja obcí.

V rámci osi 4 bude implementovaný prístup LEADER, orientovaný na vytváranie miestnych kapacít pre zamestnanosť a diverzifikáciu. Kľúčové aktivity v rámci osi Leader sa budú zameriavať na vytváranie miestnych partnerstiev, podporu verejno-súkromných partnerstiev, podporu spolupráce a inovácií a zlepšenie miestneho riadenia. Metóda umožňuje prístupom zdola nahor podporiť projekty miestnych žiadateľov, ktoré vyberá miestne partnerstvo vo forme miestnej akčnej skupiny. Podporu z EAFRD na projekty v rámci vypracovanej stratégie je možné poskytnúť na všetky podporované opatrenia osi 3 v rámci Programu rozvoja vidieka SR.

Obce sa ďalej budú môcť uchádzať o prostriedky z iniciatívy INTERREG III, ktorá podporuje projekty cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov.

4.10 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu, indikátory úspešnosti

> Systém monitorovania plnenia strategického plánu

Úloha monitorovať (sledovať) zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov) bude delegovaná na organizačné štruktúry (pracovnú skupinu) zodpovedné za implementáciu strategického plánu.

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach približne raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili zmeny v pláne.

Pre každý kalendárny rok, vo väzbe na prípravu rozpočtu a zasadnutie pracovnej skupiny, odporúčame pripraviť operatívny plán. Operatívny plán by pre jednotlivé aktivity, opatrenia a rámcové projekty podrobne definoval úlohy a kroky potrebné pre ich realizáciu v danom roku. To je obzvlášť vhodné v prípade viacročných projektov.

> Aktualizácia programového dokumentu

Skutočnosti zistené pri monitorovaní budú slúžiť pre uskutočnenie revízie aktuálnosti strategických cieľov, čo môže viesť k ich prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov – úspešne završené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Plánované projekty a aktivity možno považovať za splnené, ak boli realizované v opísanom rozsahu a v stanovenom čase, ktoré sú ekvivalentom ukazovateľov úspešnosti projektu.

Po uplynutí plánovacieho horizontu, programového obdobia alebo v prípade zmien príslušnej legislatívy sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu. Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať i závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Na základe operačných programov budúceho programovacieho obdobia by sa mala preveriť kompatibilita navrhovaných opatrení a aktivít s prioritami a opatreniami nových sektorových operačných programov, ako aj nové možnosti financovania projektov a tomu prispôbiť výber nových projektov.

> Indikátory úspešnosti

Indikátory úspešnosti sú priradené k aktivitám, opatreniam a rámcovým projektom. Indikátory úspešnosti majú zväčša charakter kvantitatívnych (merateľných) ukazovateľov definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť, aby bolo možné považovať nadradené strategické ciele za splnené. V prípade, ak nie je účelné posudzovať ich splnenie prostredníctvom kvantitatívnych charakteristík, sú určené kvalitatívne (opisné) ukazovatele, resp. ich možno považovať za splnené, ak sa realizovali v rozsahu opísanej aktivity/projektu v stanovenom čase (v tomto prípade nie sú merateľné ukazovatele osobitne definované).

Indikátory úspešnosti sú podkladom pre monitorovanie plnenia strategického plánu.

4.11 Marketingová komunikácia

> Marketingový slogan

V rámci spracovania PHSR bol vytvorený **slogan** na propagáciu obce. Cieľom je zlepšiť vedomie o obci v širšom regióne, medzi občianskou i podnikateľskou verejnosťou a získať tak konkurenčnú výhodu, v súťaži o usídlenie nových obyvateľov. Slogan tvorivo narába s názvom obce (jeho časťami), uľahčuje jeho zapamätateľnosť, zdôrazňuje geografickú polohu obce a je v súlade so silným náboženským cítením miestnych obyvateľov. Využitie sloganu: na verejných spoločenských akciách, prezentačných materiáloch, najmä na internetovej stránke, tak aby sa slogan postupne stal súčasťou imidžu obce.

Slogan obce Bohdanovce nad Trnavou:

„Dedinka nad Trnavou, miesto bohom požehnané“

> Komunikácia zámerov programu rozvoja

Program rozvoja je dôležitý nástroj marketingovej komunikácie. Obec, ktorá má vypracovaný program rozvoja a verejne ho aj prezentuje, môžu takto získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Vo fáze spracovania programového dokumentu sa komunikácia orientovala na miestnych obyvateľov. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej formou každoročných správ o plnení ročných operačných plánov („správa o činnosti obce“, resp. „správa o plnení programu rozvoja obce“).

Po zostavení strategickej a implementačnej časti boli vybrané časti konceptu dokumentu vo forme prehľadných tabuliek zverejnené na verejne prístupnom mieste a publikované na internetovej stránke www.ecocity.szm.sk/pro/priklady.html#bohdanovce.

Ďalším dôležitým kanálom marketingovej komunikácie je internetová stránka obce, kde okrem tradičného obsahu je dôraz kladený na prezentáciu potenciálov obce, rozvojových zámerov a vízií budúcnosti, tak ako ich definovali ÚPN a program rozvoja.

5. Prílohy

5.1 Väzby programového dokumentu na priority a opatrenia Programu rozvoja vidieka SR

Ciele, aktivity a projekty navrhnuté v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bohdanovce n/T. nadväzujú osi, priority a konkrétne aktivity Programu rozvoja vidieka SR 2007–2013, prostredníctvom ktorého sa bude realizovať finančná pomoc pre obce, ktoré nie sú definované ako kohézne póly rastu. V Programe rozvoja vidieka SR sú zahrnuté nasledujúce aktivity, viazané na priority a opatrenia osi 3 a 4:

Os 3 Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva

Priorita: Vytváranie pracovných príležitostí na vidieku

Opatrenie: Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam

Podporované aktivity*:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rekreačných a ubytovacích zariadení – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane pripojenia na internet
- rekonštrukcia existujúcich poľnohospodárskych objektov (ktoré stratili svoj pôvodný účel) na agroturistické objekty – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane pripojenia na internet
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výrobných a predajných objektov (pri rekonštrukcii a modernizácii vrátane technológií) a nákup strojov, technológií a zariadení pre: a) doplnkovú výrobu nepoľnohospodárskeho charakteru vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie, b) výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia agroturistických zariadení vrátane hygienických, ekologických a rekondičných objektov slúžiacich na rozvoj turistických činností - stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane pripojenia na internet
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností (turistické chodníky, jazdectvo, rybárstvo, poľovníctvo, plnctvo, cykloturistika, vodné športy, zimné športy a pod.) – stavebné investície, investície do vybavenia, strojov a technológií vrátane pripojenia na internet.

*Relevantné aktivity sú označené podčiarknutím

Poznámka: oprávneným žiadateľom nie sú obce, ale právnické osoby a fyzické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 %.

Opatrenie: Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu

Podporované aktivity:

- rekonštrukcia a modernizácia nízkokapacitných ubytovacích zariadení – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane pripojenia na internet
- prestavba časti rodinných domov a ďalších nevyužitých objektov na nízkokapacitné ubytovacie zariadenia, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane pripojenia na internet
- marketing služieb vidieckeho cestovného ruchu a rozvoja regiónu

Poznámka: oprávneným žiadateľom sú právnické osoby združujúce subjekty pôsobiace v oblasti vidieckeho cestovného ruchu

Priorita: Obnova a rozvoj obcí

Opatrenie: Obnova a rozvoj obcí

Podporované aktivity*:

- rekonštrukcia a modernizácia vodovodov a kanalizácie
- zriaďovanie, rekonštrukcia a modernizácia remeselných dvorov podporujúcich oživenie tradičných remesiel, produkcie tradičných vidieckych produktov a zamestnanosti;
- rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, lávok, mostov
- rekonštrukcia a modernizácia chodníkov, verejného osvetlenia, rekreačných zón, verejných priestranstiev a parkov
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia cyklotrás, náučných chodníkov, detských a športových ihrísk, tržníc, amfiteátrů, autobusových zastávok a pod.
- rekonštrukcia a modernizácia stavieb a objektov historického, kultúrneho a spoločenského významu vrátane ich okolia (okrem stavieb a budov evidovaných na MK SR v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok a lokalít UNESCO)

*Relevantné aktivity sú označené podčiarknutím

Poznámka: oprávneným žiadateľom sú obce nezaradené do pólov rastu

Priorita: Vytváranie miestnych partnerstiev

Opatrenie: Získavanie zručností, oživovanie a vykonávanie integrovaných stratégií rozvoja územia

Podporované aktivity:

- štúdie o dotknutej oblasti (vypracovanie podkladov, vlastnej štúdie, analýzy, odporúčania)
- opatrenia na poskytovanie informácií o oblasti a integrovaných stratégií rozvoja územia
- vzdelávanie zamestnancov verejno-súkromných partnerstiev, ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní integrovanej stratégie rozvoja územia
- propagačné podujatia a vzdelávanie vedúcich pracovníkov verejno-súkromných partnerstiev súvisiace s prípravou na prístup Leader (účasť na seminároch, školeniach)

Poznámka: oprávneným žiadateľom sú partnerstvá verejného a súkromného sektora

Os 4 Realizácia prístupu Leader

Priorita: Zlepšovanie manažmentu a riadenia a mobilizácia rozvojového potenciálu vo vidieckych oblastiach

Opatrenie: Implementácia integrovaných stratégií rozvoja územia

Opatrenie: Vykonávanie projektov spolupráce

Opatrenie: Chod miestnej akčnej skupiny

Poznámka: oprávneným žiadateľom je miestna akčná skupina (partnerstvá verejného a súkromného sektora)

5.2 Väzby akčných plánov programu rozvoja na priority a opatrenia Stratégie rozvoja Trnavského samosprávneho kraja

Priority a opatrenia PHSR TTSK	Ciele a aktivity/projekty PRO
1. Cezhraničná, transnacionálna a interregionálna spolupráca - slovensko-česká hranica Priorita c. 1.2 Rozvoj vidieka a cestovného ruchu Opatrenie 1.2.1 Budovanie a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu Relevantné aktivity: – organizácie výmenných rekreačných a poznávacích pobytov pre deti a mládež, – vytvorenie trvalých sietí (informačných...) spolupráce, – budovanie vzájomných partnerstiev jednotlivých subjektov	Cieľ: B.2 Interkomunitné výmenné styky v kultúrnej a spoločenskej oblasti Aktivita: Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce
5.1 Dopravná infraštruktúra Priorita c. 5.1.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry Opatrenie 5.1.1.2 Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry Relevantné aktivity: – vybudovanie resp. rekonštrukcia ciest I., II. a III. triedy a miestnych komunikácií, – pešia – nemotorická doprava	Cieľ: A.3 Zlepšenie kvality miestnych komunikácií a chodníkov Aktivita: Rekonštrukcia miestnych komunikácií Aktivita: Vybudovanie/rekonštrukcia chodníkov
Priorita 5.2.1 Budovanie a rozvoj environmentálnej infraštruktúry Opatrenie 5.2.1.1 Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd Relevantné aktivity: – budovanie a rekonštrukcia kanalizačných sietí	Cieľ: A.1 Napojenie všetkých domácností na kanalizačný systém Aktivita: A.1.1 Dobudovanie kanalizácie
5.3 Lokálna/občianska infraštruktúra Priorita c. 5.3.1 Infraštruktúra škôl, školských a vzdelávacích zariadení Opatrenie 5.3.1.1 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry Relevantné aktivity: – rekonštrukcie škôl a školských zariadení a historických objektov slúžiacich na účely vzdelávania	Cieľ: A.2 Zlepšenie technického stavu občianskych budov Aktivita: Rekonštrukcia budovy základnej školy

Priority a opatrenia PHSR TTSK	Ciele a aktivity/projekty PRO
Priorita c. 5.3.5 Infraštruktúra pre rozvoj informačnej spoločnosti v podmienkach verejného sektoru Opatrenie 5.3.5.1 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor Relevantné aktivity: – zabezpečovanie priestorov, vybavenie HW a SW poskytovateľov služieb prostredníctvom IT, – podpora digitalizácie verejných dokumentov, – podpora web služieb, e – business a pod.	Cieľ: C.3 Verejne prístupný internet Aktivita: Knižnica s verejným internetom
Priorita c. 5.3.6 Rozvoj obcí, miest a regiónu Opatrenie 5.3.6.2 Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka Relevantné aktivity: – úprava verejných priestranstiev, parkov, chodníkov, potokov, vodných plôch – oživenie tradičných remesiel, rekonštrukcia a budovanie remeselných dvorov – rekonštrukcia a výstavba vodovodných, plynových a kanalizačných potrubí	Cieľ: A.3 Zlepšenie kvality miestnych komunikácií a chodníkov Aktivita: Vybudovanie/rekonštrukcia chodníkov Cieľ: E.1 zvýšenie počtu obyvateľov na 1200 do roku 2013 Aktivita: Výstavba inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách